

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalhoz évtéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "
 (helyben hártya hordva)
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétbe és
 Kuny utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására
 vagy megőrsésére nem vállal felelősséget.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes mások ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, május 12.

48-as románok.

Ha ezelőtt két évvel fenti címmel egy vezércikket írok, melyben azt akarom bizonyítani és kimutatni, hogy a román nép rövid időn belül 48-as lesz, hát engemet sok román lap — hogy enyhén fejezem ki magamat — ábrándozónak deklarált. És íme. Még két év sem múlt el, mióta a 48-as eszmét a románok közt terjeszteni kezdték és dacára ezen rövidke időnek, megtörtént az a csodás dolog, amit a román vezető politikaiok lehetetlennek tartottak, hogy a román nép a 48-as eszmét elfogadta, azt magáévá tette, amellett küzdött és küartott. Több. Megtörtént az, hogy a román nép olyan kerületben, ahol ő a magyarsággal szemben túlsúlyban van, a román nemzetiségű jelölttel szemben a 48-as jelöltre adta le szavazatát és jutatta győzelemre a 48-as eszmét. Megtörtént az, hogy 60 választó kerületben, ahol a románok sokkal többen vannak, mint a magyarok, lehet mondani román választókerületben, a román nemzetiségű jelöltek óriási erőfeszítések dacára alig tudtak maguknak 15 mandátumot megszerezni. Pedig tisztán folytak le a választások, mindenki odamehetett leadni szavazatát, ahová a meggyőződése, elve

vezette. Nem kellett félni a szavazó polgárnak sem a szolgabirtótól, sem a jegyzőtől, hogy baja lesz, amiért egyik vagy másik jelöltre adja le szavazatát. Tiszta választás volt ez, amelyhez hasonló rég nem volt Magyarországon. A nép ítélt saját meggyőződése és felfogása szerint. És a nép ezen ítéletében, a román nép a magyar néppel egyértelműleg ítélt és együttesen választották meg képviselőjüknél a 48-as jelöltet. Csak látni kellett volna azt az örömet, lelkesedést, amelylyel a románok a 48-as jelöltet fogadták, midőn az valamely román községben megjelent, hogy programbeszédjét megtartsa. Nem volt ott szükség kortéskedésre, nem ékesszólásra és kapacitálásra, elegendő volt, ha a 48-as jelölt megjelent a községben, hogy felzúgjon a románok soraiból a lelkesítő: *Să trăiască 48!*

A román nép megértette és elfogadta Kossuth Ferencz felhívó szövegét, a román nép — minden intrika és agitáció dacára — tudja azt, hogy csak akkor fog boldogulni, ha a magyarral egyetért és vele kezét fog, ha vele együtt fog küzdeni a közös ellenség ellen; a román nép át van hatva a hazaszeretettől és tudja azt, hogy e haza az a föld, ahol magyarnak és románnak is élni, halni kell. A román népet ma már nem lehet félrevezetni frázisokkal, álmokkal, ábrándokkal, mesékkel. A román nép feléb-

redt mélységes politikai álmából, de ez az ébredés, felkelés egészen más, mint volt a szomorú emlékeztető 1848-iki »ébredés«. Ha a román paraszt a magyarban nem ellenségét, hanem testvérjét és barátját látja, és valamint a magyar, úgy a román is tudja azt, hogy: »a nagyvilágban e kívül nincs számodra hely.« Igen, a román nép hiva a magyar államnak, szerető gyermeke e hazának, a kit nem lehet többé félrevezetni és a magyarok ellen lázítani. A lezajlott választások eklatáns példát szolgáltatnak erre. Pedig minő akciózt fejtek ki a román jelöltek kortesei a választások előtt, mennyire akarták a románokat fanatizálni, hogy ijesztgették őket. »Románok! — mondták a kortesek — ha a 48-al fogtok tartani a magyarok, leveszik a keresztet a román templomok tornyairól, elrabolják nyelveteket, hiteteket.« »Románok! — harsogta egy görög kel. nem egyesült pap — ha a magyarokkal fogtok tartani, mindnyájatokat elátkozlak, és mindnyájan a pokolba fogtok menni.« — Ilyen és ehhez hasonló fogásokkal ijesztgették a román népet. És a nép? Megmosolyogta, kinevette őket és *Să trăiască 48* kiáltással ott hagyta őket, a választás napján pedig a 48-as jelöltre adta le szavazatát.

Es most engedjék meg, igen tisztelt aktivista urak, hogy önköz egy pár

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Az ima.

— Lermontoff. —

Az élet gondja ha lesujt,
 Szívem ha elszorul,
 Egy-egy csodás ősi fohász
 Ajakamra tolul.

Esdeklő, férfias szavunk
 Egybefonódva száll,
 S míg áldást kér, kiesendül im
 Szent, titkos, égi báj.

A kétely lent, porban marad,
 E sul os, nagy teher.
 A szívbe' hit, a szembe' könny,
 S oly könnyű a kebel!

Oroszból:

Dr Krüger Aladár.

A dijnokok mulatnak.

Irta: Pogány Kálmán.

A járásbírószágon a hetes számu teremben
 különböző szorgalommal folyik a munka. Min-
 denki mélyen az irás fölé hajol, serczegnek a

tollak, itt-ott a papírlapok forgatása hallatszik. A járásbíró ott áll egyik dijnok asztalánál és nézi, mit dolgozik. Tovább megy, egy másik asztalnál ismét megáll s utasításokat ad. Megkérdi, mennyi a restancia s összeránczolja a homlokát, mikor megtudja, hogy Dobos Jenő még a tegnapi anyagon dolgozik. De azért nem szól. Végigjár a teremben, komoly, szigorú arcczal, majd kijelenti, hogy holnap egy új dijnok jön, akinek asztalt kell beszerezni. Egy-két intézkedést ad ki, aztán távozik.

A lekek megkönnyebbülnek. Dobos oda-szól társának:

— No, csak hogy elment. Olyan nagyképű, fontoskodó, mint egy spanyol nagykövet. Mindig a restanciával van baja.

A másik csendesen mosolyog s elővesz egy szivart, hogy rágyújtson. Egy ideig forgatja kezében, gyönyörködve vizsgálja a szép sárga pettyeket s odamutatja Dobosnak.

— Ez aztán portorikó, mi?

— Szép. Ejnye, hol szerzi be?

— A Pulyka-utca sarkán van egy trafik, ott. Fölöttébb csinos trafikos lányka van benne. Minden vasárnap viszek neki egy szál szegfűt, ezért a legszebb szivarokat nekem válogatja ki a kis szölke. Nézzen el egyszer oda. Csinos lányka, én mondom, fölöttébb csinos...

Egyet czuppant, hogy elragadtatását kifejezze, aztán tovább beszélgetnek.

A szoba másik részében szintén folyik a szó. Ott Bobory, a könnyelmű jogászgyerek, akinek soha sincs pénze, kapacitálja társát, hogy jöjjön ki másnap a lóversenyre. De az nem hajlandó.

— Hallgasson már el azzal a lóversenynyel. Még most is a multkori veszteségemet nyögöm. A családommal együtt majdnem nyomorgok. Mindenünk be van csapva. Még a mozsarunk is.

Erre a kifakadásra Bobory elhallgat. Bűnösnek érzi magát, mert a multkor ő csalta ki társát s így ő is oka a súlyos veszteségnek. De lelkiismerete azért nem nyugszik. Burics bácsihoz fordul, aki az ötödik asztalnál ül.

— Náczi bátyám, jöjjön ki holnap a lóversenyre.

Burics bácsi a megbotránkozás hangján feleli:

— Dehogyan megyek. Hogy is lehet ilyet gondolni. Lóversenyre!

Belemártja tollát a vén kalamárisba s a fejét csóválja. Lóversenyre menni! Volna akkor mit hallani a feleségétől! Persze itt nem tudják, micsoda szigorú asszony az, mert Náczi bácsi csak dicsérettel emlékszik meg róla, röstelvén bevallani, hogy erősen papucs alatt van. Néha,

Mindennemű futó, ebédő, és salon szőnyegek, csipke, selyem, gyajju, plüsch függönyök, asztal és agyterítők, függönyök és terítőkben, utazó és kocsitakarókban.

Torontáli

legnagyobb választék.

Linoleum és bőrvásznak.

CZILLÉR IMRE

Nagyáruhaza, Olaszi Fő-utca.

fiók üzlet Szent László-tér

Távbeszélő 232.

Szőnyeg áruházamban

telemesen leszállított árak mellett kerülnek eladásra.

Ocassió

Május 1-től 18-ig.

szót intézzek. Ne vegyék ezt tölem tola-
kodásnak, hanem jóakaratu figyelmezte-
tésnek, amihez, mint román embernek,
ki a nép embere vagyok, azt hiszem
jogom van. Volt alkalmam önök közül
sokkal beszélni éppen e román kérdést
illetőleg és akkor is azt mondtam, amit
ma is mondok és amit e lap hasábjain
már annyiszor kifejtettem és megírtam,
hogy mi románok csak akkor fogunk
boldogulni, ha a magyarokkal egyesülni
fogunk. Igaz, sokan azt mondták az én
cikkeimre és törekvéseimre, hogy szal-
mát csépelek és hogy hamarabb fog
egyesülni a tűz a vízzel, mint a román
magyarral. No, hát a tűz a vízzel fud-
tommal eddig nem egyesült, de Bihar-
vármegyében és sok-sok más helyen a
román egyesült a magyarral, dacára
minden ellenakciónak és intrikának. A
választások előtt megírtam azt is, hogy
a román aktivisták és jelöltek csak akkor
fognak győzni, ha a román aktivisták
belépnek a koalícióba, ellenkező esetben
veszíteni fognak, hogy mennyire igazam
volt, mutatja a lezajlott választások ered-
ménye. A lezajlott választások meggyőz-
hették önöket arról is, hogy a román
nép ma egészen másképp gondolkozik,
mint önök, meggyőzhette önöket arról is,
hogy a román nép mennyire rokonszen-
vez a 48-as eszmével, és hogy a román
nép a magyarban a testvérjét és barátját
látja és keresi.

A lezajlott választások meggyőzhettek
minket arról is, hogy mi csak akkor
fogunk boldogulni, ha a magyarokkal
fogunk szövetkezni és egyesülni. Az idő
halad, fut, vigyázzunk! Ma még nincs
késő, miszerint a magyarok által fel-
ajánlott barátságot elfogadjuk. Ott vannak

a szerbek, vegyünk példát azoktól. Tes-
sék a 15 román képviselőnek be-
lépni a koalícióba, tessék tanácskozni
a mai kormányval, a mely a román
kérdés megoldását is feladatául tűzte ki.
Tessék ezt a kormányt támogatni, mely-
nek soraiban ott találjuk Kossuthot és
Apponyit, kik oly nagy szeretettel szöli-
tottak fel minket, románokat az egyesü-
lésre. (Kl.)

Fiume és a horvátok. A horvát ország-
gyűlés megnyitó ülésén Persics képviselő, mikor
elfoglalta a korjegyzői széket, elmondotta a
Starcevic-párt szokásos stereotip mementóját:
a horvát országgyűlésen Fiume nincsen képvi-
selve. Zanella Richard, Fiume képviselője
erre a panaszos sóhajtásra, a következő nyilat-
kozatot tette:

— Persics Iván azt állította, hogy Fiume
nem is kapott meghívót a horvát tartomány-
gyűlési képviselőválasztásra. A dolog nem így
van. Igenis kapott s a fiumei reprezentanza a
mult pénteki ülésében tárgyalta a meghívót s
elhatározta, hogy azt megjegyzés nélkül irat-
tárba helyezi. Ezzel akarja Fiume városa doku-
mentálni, hogy nem tartja jogosnak a Starcevic-
pártnak Fiumére vonatkozólag hangoztatott jogait
és igényeit.

A muzsik meg az emancipáció.
A lapok a Duma megnyitásával kapcsolatosan
megemlítik, hogy az orosz parasztpártban szóba
került a zsidó emancipáció kérdése is. Nyil-
ván hosszú hajánál fogva ráncigálták oda, amit
bizonyít az a körülmény is, hogy a párt tul-
nyomó többsége hallani sem akar róla. Mihelyt
szóba került, százharmincz muzsik vonult ki az
értekezlet helyiségéből, már pedig a párt összes
tagjainak száma százötven. Így hát csak huszan
lelkesültek az emancipáció mellett. Ami
százötvenből elég törpe minoritás. Ha még
hozzá vesszük, hogy a lapok jelentésükben a

zsidó képviselők számát huszra teszik, akkor
könnyen feltámad bennünk a gyanu, vajjon a
huszból tizenötöt nem ezek a kölcsönkért mű-
parasztok szolgáltatották-e? Ez esetben a sa-
beszirok száma mindössze ötre redukálnánk.
Am akár így van, akár nincs így, a husz ho-
atya eléggé bizonyítja, hogy az orosz muzsik-
nak sokkal több politikai érzéke van ebben a
kényes kérdésben, mint igen sok keresztény
politikusként széles e világban. Mert bizony
ezek sorában a legtöbb csak későn tér észre.
Amikor aztán már nem lehet segíteni.
Ott van legutóbb Zselénski Róbert gróf
példája.

A helyzet.

Wekerle csaknem három óra hosszat idő-
zött a királynál. Kihallgatása igen jelentőségtel-
jes volt. Audiencián volt tegnap Hohenlohe is,
aki úgy járt most mint nálunk egy izben Hé-
derváry, majd később Tisza István gróf, akiket
csak abban mult fölül, hogy nem homo regius
volt, hanem kinevezett miniszter. Megegyezett
azonban a magyar példával annyiban, mert ő
is előbb bukott meg, mielőtt állását igazában
elfoglalhatta volna. Kihallgatáson volt Golu-
chowski is, akinek audienciája összefügg We-
kerlével.

Részletes tudósításunk a következő:

Wekerle a királynál.

A király reggel 8 órakor Schönbrunn-
ból a Hofburgba hajtatott. Utána csak-
hamar kihallgatáson fogadta Hohenlohe
osztrák miniszterelnököt.

Bécsből jelentik tegnapi kelettel: We-
kerle miniszterelnök, az éj folyamán,
megérkezése után, hosszabb ideig tanács-
kozott Daruváry Gézával, a kabinet-
iroda magyar osztályának vezetőjével. A

mikor más szót ejt a feleségéről, ő is elmondja,
hogy milyen szelíd az ő asszonya, mennyire
szereti a férjét, mielő pompás ételeket főz csak
azért, hogy a kedvében járjon. Nincs több
olyan asszony a világon. Ma reggel is, hogy a
hivatalba mentem, azt mondta: Te Náci, ha a
pénzedet megkapod, igyál meg egy pohár bort.
De én nem iszom meg. Az ilyen asszonyt meg
kell becsülni, nem szabad magára hagyni. Haza
is megyek rögtön hivatal után.

Igy beszél Burics bácsi s a többiek figyel-
mesen hallgatják, mintha szentül hinnék, amit
az öreg mesél. Pedig dehogy hiszik. Nagyon
jól tudják ők, milyen annak a derék asszony-
nak a szelidsége. Bévülől jókat nevetnek Burics
bácsi turpisságán, de nem zavarják meg illu-
zióját. Hiszen olyan derék, becsületes ember.

Az idő eközben mulik, már elütötte az
egyed. Ma mindenki erősen várja, hogy szab-
adjon, mert fizetés napja volt s ilyenkor akad
egy kis pénz szórakozásra. A Bobory már a
tollát is elrakta. A többi se dolgozik. Burics
bácsi is csak az előtte levő aktával akar vé-
gezni, akkor szökik a többiekkel. A járásbíró
ma már ugysem néz föl hozzájuk.

A lépcsőkön lemenet Bobory odaszól az
öregnek:

— Náci bátyám, egy pohár borra ugye
eljő velem?

— Nem, nem megyek, fiam. Én sietek
haza.

— Pedig ha tudná, milyen pompás kurta
korcsmát fedeztem föl. Micsoda bor! Olyan
még nem ivott Náci bátyám.

— Nono.

— Olyan az a bor, mint az arany. Aztán
nincs is messze. Jóformán utba esik.

— Nem megyek fiam. Nem mehetek. A
feleségem vár az ebéddel.

Leérnek az utcára. Bobory nem csügged.
Beszél arról a bizonyos borról annyit, hogy az
már szinte nem is bor, hanem földöntuli valami.
Most már ambíciójával tűzte ki, hogy Burics
bácsit elcsalja.

— No nézze, Náci bátyám, mindjárt oda
érünk.

Náci bácsi már kissé ingadozik. Egy pohár
bort felhajtani nem kerül sok időbe. Az asszony
nem veszi észre, hogy oda volt. Egy félórával
ugyis korábban jöttek el a hivatalból.

— Hát aztán valóban olyan jó az a bor?
Bobory észreveszi, hogy az öreg már be-
adta a derekát. Most már neki áll feljebb.

— Ha nem hiszi, én tovább nem ösztö-
kélem.

— No, nem bánom. Egy pohár bort fel-
hajtok. De nem többet. Csak egyet, aztán vége
legyen a szónak.

Bobory mosolyog a bajusza alatt, miköz-
ben betérnek a korcsmába. A belső terembe
mennek, ahol fehér abrosz van s kevesebb az
ember. A pinczér hajlong s Bobory odasug:

— Egy liter fehérét a hatvanasból.
Gyorsan!

A pinczér rohan, tükörfényes frakkjának
szárnyai pajzánul repkednek a nagy sietségben.

— Hogy tetszik a helyiség, Náci bátyám?
Az öreg szakértő szemekkel körülnéz s
megelégedett bólintással mondja:

— Csinos, barátságos. Tudod fiam, vannak
korcsmák, ahol szinte megfagy az ember a nagy
ékelőségtől. A pinczér is olyan mereven ele-
gáns, mint az angol lord. Nem szeretem az
ilyen korcsmákat. De ez itt teszi Tisztességes,

Mit igyunk?

Az elsőrendű természetes szénsavas natrontar-
talmu ásványvizet, a mohai

Vegyí vizsgálatok s ajánlatok az Ágnes-forrást az orvosok előtt nagyon kedvelt gyógyszerre tették s hama osztrákországi számban kerültek ki orvosi bizonylatok: dr. Kéll, dr. Scipiades, dr. Stamborsky, dr. Berger, dr. Naundorf, dr. Borchardt, dr. Akantisz, dr. Blodig, dr. Fischer, dr. Mosetig, dr. Warner, dr. Gebhardt, dr. Balogh, dr. Varga, dr. Szabó, dr. Moravesik, dr. Glaser, dr. Markosia vi. stb.-ektől, akik az Ágnes-forrást a legmelegebben ajánlották: idős gyomorbetegknél, chronikus gyomorhurutoknál, főleg karlsbadi kúra után, csontlágylásnál, angokornál, vese- és hólyagbetegségeknél, étvágytalanságúak, vérszegénységűek, mint az orvosi fertőző betegségek ellen (typhus, cholera stb.) Ház- tartások számára má-féle-vel valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített vizet, sőt a szódavíz is olcsóbb: hogy az Ágnes-forrás vizét s leghűségesebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szervezték, s a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forrásteveléség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

ÁGNES-

forrást, mert föltétlenül **Kedvelt borvíz!**
tisztá, kellemes és olcsó
szénsavvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biz-
tos évszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt
gyógysókunál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-
légső- és húgyszervi betegségeknek.

Fő akt.: Kiss Karoly urnál Nagyváradon.

miniszterelnök reggel háromnegyed 10 órára kapott meghívást a királyhoz. Fél 9 órakor el is indult az audienciára. Pontban háromnegyed 10 órakor megérkezett a Burgba, kezében nagy iratcsomóval. A király azonnal fogadta. A kihallgatás fél egyik, tehát körülbelül harmadfél óra hosszáig tartott. A miniszterelnök a kihallgatás után a magyar palotába ment, gyorsan átköltözközött, hogy a még hátralevő rövid idő alatt elvégezhesse tanácskozásait a közös és osztrák miniszterekkel.

A miniszterelnök még ma délután elakar utazni Bécsből, hogy idejekorán megjelenhessen temesvári választói előtt. Az audienciáról az hírlők, hogy abban az összes aktuális politikai kérdéseket megvitatták. Különösen az országgyűlési tevékenység megkezdésével kapcsolatos kérdéseket döntötték el. Természetes, hogy a miniszterelnök részletes jelentést tett ez alkalommal az általános politikai helyzetről is, melyről a választás óta ezuttal először referálhatott a királynak.

Wekerle előterjesztette ő Felségének a trónbeszéd szövegét, úgy mint az a legutóbbi minisztertanács megállapította. A trónbeszéd a N. Fr. Pr. szerint ki fog terjeszkedni általánosságban a magyar politikai viszonyokban legutóbb bekövetkezett fordulatokra. Megemlékezik király és nemzet között létrejött békéről. A részleteket a trónbeszéd nem fogja érinteni. Lesz a királyi megnyitónak egy passzusa, a mely a külpolitikával foglalkozik. Csupán azért, hogy alkalmat találjon a német császár látogatásával kapcsolatos híresztelések megczáfolására, mintha a császárnak a magyar vezényszóval

annak megakadályozására összefüggések volnának.

Wekerle délután 2 órakor Wedel gróf német nagykövettel, fél 3 órakor Goluchowski gróffal, három órakor Hohenlohe herczeggel tárgyalt. Délután 5 órakor visszautazott Budapestre.

Wekerle ez alkalommal Dessewffy Aurél gróf kinevezését a főrendiház elnökévé, szintén aláíratta a királyljal.

Az országgyűlés megnyitása.

Az új képviselőház első formális ülését május 21-én tartja. Az ünnepélyes megnyitás a budai várban lesz május 22-én déli 1 órakor. A király e hó 20 án indul Budapestre. E hó 24 ig itt lesz. Május 24-én este a királyhídi tábora indul.

Szappanos István, aki Madarász apó után legidősebb tagja a Háznak, egy ujságíró kérdésére kijelentette, hogy ő igenis fölvezeti a Házat a várba. Ugy fogja föl ugyanis a helyzetet, hogy a magyar király hívja meg a képviselőházat, amely ennek a meghívásnak eleget tesz.

Póttartalékosok és ujonczok.

A póttartalékosokat a sürgős aratási munkára tekintettel július 1-én hazabocsájtják. Július 1-től 15-ig sorozzák az 1905. évről visszamaradt hadköteleseket. Akik beválnak közülök, augusztus 1-én lépnek katonai szolgálatba. Az ideai hadkötelesek sorozása október elején lesz. A beváltak december elején fognak bevonulni.

Hohenlohe bukása.

Hohenlohe herczeg osztrák miniszterelnök a tegnapi audiencián beadta a kabinet lemondását. Kijelentette őfelségének, hogy mi-

szioját befejezettnek tekinti s megbízását visszaadja. A három nap mulva összeülő Reichsratban tehát már nem mutatkozhatik be az új kormány.

A főváros főpolgármestere.

Tegnap délután választották meg a főváros főpolgármesterét. Pályázott Fülepp Kálmán, akit 177 szavazattal választottak meg Kollár Lajos 121 és Wagner Géza 5 szavazata ellen.

A koalíció nagygyűlése.

A jövő hét folyamán a koalíciós pártok nagygyűlést tartanak, amelyen az összes miniszterek is részt vesznek. A nagygyűlésen azután kimondják a koalíció fennmaradását.

Goluchowski audienciája.

Goluchowski gróf galicziai birtokáról Bécsbe utazott, ahol a Burgban audiencián volt. A kihallgatás szoros összefüggében van Wekerle előterjesztésével.

A horvátok Kossuthnál.

A horvát rezolucionista pártnak három tagu küldöttsége érkezett tegnap reggel 9 órakor Budapestre. A küldöttség melynek tagjai Medakovics, a horvát tartománygyűlés leendő elnöke, Tuskan a rezolucionista párt elnöke, Potocsyak horvát képviselő délután 5 órakor tisztelgett Kossuth kereskedelmi miniszternél.

A kiküldöttek informálni akarják a kormányt a horvát politikai helyzetről. Wekerlét ma látogatják meg.

A Ház az alelnöki fizetések ellen.

Hire jár, hogy a függetlenségi pártban akció készül a képviselőházi alelnökök fizeté-

barátságos és már a levegőjében is van valami vendégmarasztaló.

A bor megjön. Náci bátyánk kérdő pillantást vet a literes üvegre, aztán szomszédjára és kijelenti:

— Fiam, te furfangos vagy, de azért én mégis csak egy pohárral iszom.

Bobory nem felel, csak mosolyog és tölt. Burics bácsi kezébe veszi a poharat, lassan föl-emeli s a ráeső fényben megvizsgálja, aztán ajkához veszi és egy kortyot hörpint. Egy pillanatig vár, míg a bor végigfut a torkán, majd megszólal:

— Jó bor. Nagyon jó bor. Nem veszem rossz néven, hogy ide csaltál.

— Ugy e, mondtam? Tudom én, mi való Náci bácsinak. Hát még a második pohár hogy fog izleni!

— Ravasz kópé, te! Jól van hát, kiisszuk ezt a kis borocskát.

Megindul a beszélgetés, a poharak szaporán kocczannak. Náci bácsi a feleségére gondol, fél tőle, egész önkénytelen róla beszél.

— Egyszer eljössz hozzám ebédre. Meglátod, micsoda főzti van a feleségemnek. Igazán szerencsés voltam, hogy harminczkét esztendeje elvettem. Pajtás, micsoda babcsuszpajzokat tud az csinálni. Olyat Magyarországon más nem eszik. Aztán milyen derék, csöndes asszony! A szemem pillantásáról lesi el a kivánságomat. Igénytelen, mint egy kis veréb.

Pedig előkelő családból való. A minap is azt mondja: Nácizkám, te új kalapot akarsz nekem venni a fizetésedből. Nézd, én lemondok róla. A te felöltőd már kopott, megtoldjuk a kalap árát, aztán kéz alatt veszel egy jó kis felöltőt. Ez aztán asszony, pajtás. Ilyen az igazi asszony.

Burics bácsi beszél, beszél lelkesen, hogy szinte a szeme csillog bele. A borosüveg közben ürül, alig van már az alján valami. Bobory megszólal:

— Nézze, Náci bácsi, nekem holnap van a nevemnapja. Igyunk meg az egészségemre még egy literceskét. Van még ideje, hiszen alig ülünk itt husz percze.

Burics bácsi az órára néz előbb.

— Nevednapja van? No nem bánom, erre iszunk. De aztán hamar végezzünk. Tíz perc alatt vége legyen. Én fizetem.

Megjön a második üveg s folyik a borozgatás tovább.

Porlepett történetek kerülnek elő az öregnek emlékezetéből, amik a régi jó világban estek meg, amikor Burics bácsi még gazdag volt Gyönyörű idők!

Hej, de sok ropogós bankó ment a füstös-képű cigányának. Jó volna most a tizedrésze. De tudta is ám huzni, úgy sirt az a hegedű. hogy reszketett az ember a gyönyörűségtől, Akkoriban voltak csak igazi magyar nóták.

Burics bácsi egy-kettőt el is dudol közülük. Jó bor mellett hamar megy a nótázás. Már

a harmadik üvegnek is vége, jön a negyedik. Az öreg nem veszi észre, vagy már nem bánja. Mulassunk, úgy is rövid az élet.

Hirtelen észébe jut az asszony, a fali óra felé fordul s ijedten mondja:

— A könyörgéjét, már öt óra. Megesz az asszony, ha haza megyek.

Az óra csak négyet mutat, de Bobory nem figyelmezteti az öreget.

— Nem baj, Náci bácsi, egyszer van el-seje egy hónapban. Jól esik kimulatni magunkat ebben a szürke világban.

Burics bácsi ráteszi a kezét a pajtása vállára, úgy mondja:

— Igazad van, fiam. Ugyis öreg gyerek vagyok már, nem sokáig borozhatok. Nem törődöm az asszonnyal.

Könyökére dől s egy ideig málázva gondolkodik. Aztán hirtelen megragadja a poharat s jól odacsapja az asztalhoz. Kitért belőle az őszinteség.

— Csak egy szót szóljon az az asszony. Pajtás, csunyán megverem. Tyűh, a kutyafejét, de megverem a vén sárkányt. Most is kalap kell neki, még az én felöltöm árát is el akarja szedni. De nem oda Buda. Nem tűröm a zsarnokságot, irgalmatlanul megverem.

— Meg kell verni, Náci bácsi, — mondja Bobory.

Már ő is pityókos, reszket kezében az üveg, amint teletölti a poharakat.

Az általános megelégedés m. tisztelt vevőink részéről azon kelle-
mes helyzetbe juttatott, hogy raktárunkat megnagyobbítva a nyári-divat
minden különlegességeivel felszerelhezzük. **Óriási választék grenadin,
pouplin, delin, zerifek, ruha vásznak, szépebbé vázson árúkban
napernyők, szőnyegekben és Kosmanosi mosó árúkban.**
A villanyos vasut megálló helye a vasut és Kolozsvári-utca 1268.
felől. Telefon: 615.

Kenyeres és Engländer

divatáruhaza

Szent László-tér 1.

Vasutasok
szállítói.

sének megszüntetésére. Az akciónak, ha igaz, semmi komoly célja nem lehet.

Pestvármegyéből.

Fezekas Agoston alispánhelyettes e hó 26-ára hívta össze a vármegye központi választmányát, hogy a választók névjegyzékét megállapítsák.

Kossuth a bukaresti kiállításon.

Mint hírlik *Kossuth* Ferencz kereskedelmi miniszter meg fog jelenni a bukaresti kiállítás megnyitására. Ha ő akadályozva volna, úgy az államtitkár fog leutazni. A hírt Bukarestből jelentik, hol Kossuth ezen ígérete általános örömet kelt.

A »hü sáfár« felebbezése.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága, tudvalevőleg elengedett *Maresch* Károlynak, a Zöldfa bérlőjének 3000 korona bérlőrálekot, tekintettel arra a körülményre, hogy az előbbi közgyűlésben egy másik bérlőnek, *Hillinger* Lipótnak a Sas bérlőrálekából 8000 koronát engedett el.

Mindkettőnél az volt a főindok, hogy a bérlők a rossz üzletmenet folytán tönkrementek. A törvényhatóságnak *Maresch* Károlyra vonatkozó határozatát dr *Várady* Zsigmond megfelebbezte. Hogy ezzel a felebbezéssel bővebben foglalkozunk, arra dr V. Zs. felebbezésének különösen egy szokatlan modoru pontja ösztönöz.

Dr V. Zs. felebbezésében indokul hozza fel, hogy *Maresch* Károly állítólag tönkrement s mégis most magasabb bérösszegért vette ki az új tulajdonosoktól a Zöldfát. Hát valószínűleg az vezette az új bérlőnél *Maresch* Károlyt, hogy ha a Sas lebontás alá kerül, egyedüli nagyobb szálloda és vendéglő csupán a Zöldfa lesz. Ujvároson és így annak némi fellendülését remélte, legalább arra az időre, amíg a Sas felépül.

Nem helyesli továbbá dr V. Zs. azt sem, hogy a törvényhatóság *Hillinger*nek elengedte a bérösszeget, mert azt sem kívánja, hogy a város képviselői hü sáfárjai legyenek a közvagyonnak s a várost ne károsítsák meg. Különösen, mikor már ez évben 100.000 korona több kiadása van a városnak.

De menti is a *Hillinger*re vonatkozó határozatot azzal, hogy *Hillinger* 3 évtizedig volt a város bérlője. Ez elég szépen hangzik, de akkor volna benne igazság, ha dr V. Zs. *Hillinger*re vonatkozó határozatot is megfelebbezte volna. A felhozott 100.000 koronából pedig 70.000 a drágasági pótlékra esik, amelyre előre kimondta a törvényhatóság, hogy esetleg kölcsönből fedezik. A hangoztatott 30 évi bérlőség is más világitásból bírálható el. *Hillinger*nek ugyanis évtizedig pompás üzlet volt a Sas, amikor jödelmezett, míg *Maresch* már olyan időben vette ki a Zöldfát, amikor attól az előbbi bérlő örömmel szabadult s amikor úgy a Zöldfa, mint a Sas forgalma már tönkrement.

Dehát ezeket csak mellékesen jegyeztük meg.

A felebbezés 8. pontja az, amelyben dr V. Zs. ismét a politikát keveri egybe az ügybe s igyekszik ütni egyet úgy az új főispánon, mint az egész 48-as pártón s oda fordítja a dolgot, hogy *Maresch*nek azért engedték el a 3000 koronát, mert — 48-as.

A felebbezés ezen pontja a következő:

Hogy a jelen ügyben az önkormányzat többségének határozatát megfelebbezem, arra az előadott tárgyi indokokon kívül a tisztelt közgyűlés újabb politikai helyze is kényszerít. A régi szabadelvűpárt letűnése és tagjai nagy részének visszavonulása folytán ugyanis a régi 48-as párt vette át a közgyűlés vezetését és ő döntötte el ezt a kérdést is. Az alkotmányos embernek ez ellen semmi kifogása nem lehet. Nem lehetne azonban szó nélkül hagyni, ha az új vezetés lazább erkölcsöket juttatna uralomra a letűnt többségénél. Ez annál feltűnőbb lenne, mert a közélet tisztaságát és a párhivek közpénzeiből jutalmazásának erkölcsstelenségét évtizedeken át éppen az új kormány pártjól hallottuk ismételtelen emlegetni és ez irányban a közszellel javítását és emelését sürgetni. A közgyűlés előtt 48 órával a régi 48-as pártnak, a mai 67-es kormányt támogató egyik ifjú vezérszónoka egy nyilvános vacsorán szintén »közélet tisztaságának« jelszava alatt intézett heves támadást a volt szabadelvűpárt ellen.

Ez szép, de nem elég. Szükséges, hogy ugyanazok a vezérszónokok, akik cigányzene és pohárcsengés hangjai között az új korszak fényes hajnalát hazafias lelkesedéssel üdvözölték, a közélet tisztaságát nemcsak a fehér asztalnál, hanem a tettek mezején, a tanácskozási teremben is követeljék és a szavazatnak. A közélet tisztasága pedig azt követeli, hogy a község követeléseit érvényesítsenek, közpénz ne engedessék el és a közvagyon ne ajándékoztassék el senkinek sem azért, mert ily hiba máskor is megesett, sem azért, mert a kérelmező vendéglős esetleg pártunkhoz, sőt a pártunk kebelében mindég levő külön árnyalatok közül is éppen a mi árnyalatunkhoz tartozik, sem pedig azért, mert jó barátunk az a kérelmező, vagy annak valamelyik szállítója.

Hát ezeket a szép szavakat a hü sáfárkodásról régebben kellett volna elmondani és követni dr V. Zs. nek, amikor a különféle nagy összegű elengedések, kegydíjak s más javak osztogatása olyannyira napirenden voltak a szabadelvűpárt érdekében.

Pártpolitikát ezuttal is a volt szabadelvűek akartak a kérdésbe bevinni s nem a 48-asok. Hiszen *Hillinger* javára éppen a 48-as párt egyik alelnöke: *Beczkay* Lajos indítványozta a nagyobb bérelengedést, pedig *Hillinger* mindig szabadelvűpárti volt.

Ha dr *Várady* Zsigmond a *Hillinger* ügyét is megfelebbezte volna, mint a közvagyon hü sáfárja, akkor beszélhetne ilyen tendenciával de így nagyon is kilóg a — lóláb.

Garancziák.

Választások után vagyunk. A parlament képe immár egészen befejezett egész. Egy-két ecsetvonás van hátra még az időközi pótválasztásokban, a kettős választásokban, a kettős kerületek egyik részében s az új választásokban. De ez az egy-két ecsetvonás a kép valóját nem érinti, annak összhatását nem módosíthatja már.

Fővetjük a kérdést, vajjon az a szép egyetértés, amely a szövetkezett pártok vállalt munkájában megnyilatkozik, állandó marad-e s nem teszik-e lehetetlené az együtt munkálkodást éppen a hithű keresztény politikusok számára holmi szabadkőmives-radikális tendenciák? Az aggodó kérdésre megfélelelt már *Zichy* Aladár gróf Nagykanizsán, amint azt annak idjén nyomban leszegeztük. A keresztény álláspontot nem bánthatja senki benne van a koalíciós kabinet megalakulását megelőző megállapodásokban.

De elosztatja az aggodalmakat másrésről az új parlament képe is. Zsidó képviselő az

igaz, hogy van benne tizenkilencz — egy híján husz, akikből magára a függetlenségi pártira esik tizenhárom. Velük szemben azonban ott van hajszálpontossággal ugyancsak tizenkilencz papképviselő. Az új választások során két pap képviselőjelölt száll harczba, Közülök egyik, aki az előző képviselőháznak is tagja volt, legnagyobb valószínűség szerint újból tagja lesz a Háznak.

A másik papi képviselőjelölt meg éppen a nagyvárad egyházmegyéhez tartozik, tehát ugyancsak közel áll hozzánk. Hogy az új kabinetben milyen kipróbált hithűségu keresztény államférfiak foglalnak helyet, köztudomásu.

Emellett magában a függetlenségi pártban ott van például herényi *Gothard* Sándor, ott van *Nagy* Emil dr, akik ekszponált vezérei a hazai keresztényszociális mozgalomnak. Az alkotmánypártban foglal helyet *Zichy* János gróf, aki végre sohasem tagadhatja meg múltját s aki mai napig vezére a katolikus szövetségnek, aki bátyja a pécsi megyés püspöknek. Már pedig Pécsen éppen most készíti elő *Zichy* Gyula gróf az első vidéki katolikus kongresszust 1907 re.

Végig az alkotmánypárton, a függetlenségi pártban számos olyan névvel, lelkülettel, egyéniséggel találkozunk, aki garanciát nyult minden támadás ellen. A néppárttól fölöslegesszólunk. Sziklaszilárdan áll.

Ilyen körülmények közt senkinek sincs oka tépelődésekre, skupulusokra. Nem kell akadékoskodni. Ha így lett volna, ha úgy lett volna. Egyetértés van közöttünk, jóakarát s vállvetett igyekevs. Dolgozzunk tehát a közös jólét érdekében, gondosan szemmel tartva természetesen mindenkor a keresztény Magyarország, a mi örök politikai eszményünket.

(h.)

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Máj. 10. Száznapos ünnepély a hadapródiskolában

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy úgy hátralékban levő, valamint a jelen negyedre szóló előfizetéseiket mielőbb beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

* **Egyházi kinevezés.** *Bánfy* János szerencsi görög szertartásu katolikus esperesplébánost a munkácsi görög szertartásu katolikus székeskáptalan tiszteletbeli kanonokjává nevezte ki a király.

* **Bubics gondnokság alatt.** A kassai törvényszek *Bubics* Zsigmond kassai megyepüspököt törődött, aggkorára tekintettel, saját kérelmére, gondnokság alá helyezte. Gondnokul *Hets* Odön budapesti ügyvédet, a püspök jogtanácsosát rendelte ki. A püspök B. denben fog állandóan tartózkodni.

* **Uj királyi tanácsos.** A király személye körüli minisztere előterjesztésére *Schneller* Alajos Pestu hazai első takarékpénztár egyesület igazgató helyettesének királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

* **A miniszterelnök köszönete.** A miniszterelnök herczeg Esterházy Miklósnak azért a hazafias és kegyeletes tényért, hogy a Rodostóbból hazahozott Rákóczy-emléktárgyak fejében az ottani római katolikus templomnak a kormány részéről felajánlott fehér selyem misemondó ruhát a saját költségén készíttette, a magyar kormány köszönetét fejezte ki.

* **1600 éves holttest.** A nagyvárad Szent László-templomnak van egy drága ereklyéje: Szent Bonifác vértanúnak holtteste, mely a Bonifác-oltár szarkofágjában ma is éppen olyan állapotban van, mint aminőben azt Rómában Callixtus katakombájában a XVIII. század derekán megtalálták s 1747-ben Váradra hozták.

Forgách Pál Váradnak akkoron új püspöke Rómába ment ad limina Apostolorum — ő kérte el a pápától Bonifác vértanúnak holttestét s azt haza hozta magával, hogy majd a tervezett új székesegyháznak hirneves ereklyéje legyen. Ideiglenesen az akkori székesegyházban (a mostani Sz. László templomban) helyezték el a kiváló nagy ereklyét s ott is maradt mai napig; ugyanolyan állapotban, mint volt, mellette van az a kis edény is, amelyben a vértanu vérét őrizték.

Bonifác Diokletian császár uralkodása alatt szenvedett vértanuságot. Tarsusban, hol akkor a keresztények ellen véres üldözés folyt.

Bonifác vértanusága emlékünnepe, holnap, hétfőn, május 14-én 9 órakor nagy mise lesz a vértanu holtteste felett. Az oltár koporsója, melyben a vértanu holtteste nyugszik, ki van bontva s egy hétig így marad az ájtatos hívek tiszteletének kitéve.

* **Báró Gerliczy Ferencz betegsége.** Báró Gerliczy Ferencz deszki földbirtokost, a nagyvárad kath. kör világi elnökét az utóbbi időben súlyosabb betegség ágyba döntötte. Mint örömmel értesülünk, a közbecsülésben álló főúr egészségi állapota, orvosai és a családtagok odaadó, buzgó gondozása folytán, már teljesebb jobbra fordult s remélhetőleg rövid idő múlva elhagyhatja az ágyat.

* **A villamos vasuttársaság figyelmébe.** A nagyvárad villamos vasut alig három héttel ezelőtt nyitotta meg üzemét. Az eddigi forgalom azt bizonyítja, hogy a villamos vasutra nemcsak szükség volt, de életképes, sőt jövedelmező vállalat lesz. Ezen, azt hisszük, mindenki csak örülhet, mert eklatáns bizonyítéka ez egy a vállalat prosperálásának, mint a város fejlődésének. Az eddigi forgalomra azt lehet mondani, hogy még csak próba, mert az igazgatóság most látja valójában, mit kíván egy a társaság, mint a közönség érdeke s a mostani tapasztalatokhoz, a közönség köréből felhangzó jogos kívánalmakhoz bizonyára alkalmazkodni fog a vasuttársaság. Iven kívánalmak merültek fel különösen a megállóhelyek új beosztására nézve. Például az olasz-i vasutállomás előtt jó távol áll meg a villamos, s így akik Muzeum-utcánál óhajtanak beszállani vagy felülni, nem veszik igénybe a villamost, mert távolról kell gyalog visszajönni. A Muzeum uti megállót pedig igénybe vennék az Ujsor környékén lakók és a nagytemetőbe igyekvők. Ezen a helyen legalább feltételes megállót kellene létesíteni. Nagy feltűnést keltett továbbá a közönség körében a polgármesternek a városi közgyűlésen tett azon kijelentése, hogy a Rhédey-kerti vonatok június 1-től az olasz-i vasutállomásig közlekednek, de a Telekv-utcai vonatok rovására. Szükség van, hogy a Rhédey-kerti vonatok közlekedésén előnyös változtatás történjék, azonban ez nem eshet Ujváros nagy részének a Kálvárosnak a rovására, mert ennek hátrányait első sorban a villamos vasut érezné meg. Ennek igazságára rájön a vasuttársaság is, azért

helyesebb volna, ha már most valamely más, alkalmasabb megoldásról gondoskodnék. A Telekv-utczán a közlekedés ellen már is az a panasz, hogy nagy időközökben közlekedik, hátha még egymás vonat által megnyújtják ezt az időt. — A színházban járó közönség részéről az a panasz, hogy az előadások befejezésekor a színház közelében nem állanak rendelkezésre villamos kocsik. Nem tudjuk ennek az okát, de magunk is különösnek találjuk, mert más városokban egyenesen e célra külön vonatokat rendeznek be. — Éppen ilyen hiányos még a villamos közlekedés azért is, mert reggel csak 6 órakor kezdik meg az üzemet s este 10 órakor az utolsó vonat is befut a villamos vasut telepére. Így a reggel 6 órakor már dologba álló munkások nem vehetik igénybe, se a kóti vonathoz nem lehet véle kijutni. Szükséges volna továbbá, legalább vasárnapokon, hogy az utolsó fürdővonaton hazaérkező közönség rendelkezésére állana a villamos vasut. Azt gondoljuk, hogy ez kifizetné magát. Minden eszköz felhasználásával arra kell törekedni, hogy a villamos vasut igazán megfelelően szolgálja: kielégítse a közönség érdekeit és jövedelmező legyen a vállalatra. Ha nem is egyszerre, a tapasztalatok alapján, hisszük, meg is felel az igazgatóság a jogos követelményeknek.

* **A fagyos szentek.** Igen vannak ilyenek is. Mondhatnánk róluk, hogy a gazdák rémei. Ugy félnek Pongrácz, Szervácz, Bonifácstól, hogy szinte borsódnik a hátuk. És méltán. Az északi légáramlat rendszeren ilyenkor ér el hozzánk és az itteni középeurópai levegőt a legtöbb évben a fagypontra hűti le. Egyik nap Pongrácz napja már tegnap elmúlt. Félve tekintettek a gazdák elibe. Pedig a tegnapi nap igazi tavaszi nap volt. Olyan tavaszi nap, amikor nem mosolyog a nap, hanem egyszerűn kacag és csak úgy ontja a meleget. Délután igazi tavaszi zivatar volt fényes ciklázó villámokkal, rémítő dörgésekkel és hatalmas erővel. Tehát Pongrácz jól viselte magát. Nem örülhetünk még, hátra van Szervácz és Bonifác. És ha ezek elmúlnak lélegzik egyet a gazdaközönség és ismét aggódva néz elibe egy napnak a legfélősebbiknek Orbán napjának. A szőlősgazdák az idei Orbán naptól máris félnek, a különböző jelekből úgy itélnek, hogy Orbán jégfogakkal fogja megkóstolni a csemete gyümölcsöket, meg a szőlőt.

* **Esküvő.** Hazucha Erzsikének, dr Schuegon Károly budapesti ügyvéd nevelt leányának, a kinek remek énekében a nagyvárad Kath. Kör közönségének is volt alkalma gyönyörködni, tegnap esküdtött örök hűséget Széke Lajos dévai kir. aljárásbíró a budai helyőrségi templomban.

* **Magyarfaló a szőlősi sörgyárban.** Nem éppen épületes dologról kapunk értesítést a szomszédos Pecze Szőlősről. A peczeszőlősi sörgyár a hazai ipar pártolására hívja fel hírdetéseiben a közönséget, de a gyártelepen olyan külföldi munkavezetőt tart, a ki nemcsak a legbrutálisabban bánik a munkásokkal, de mindent gyaláz, ami magyar. Leghizelgőbb kifejezése, amit a szegény, agyoncsigázott munkásokkal szemben használ: »magyar kutyák«. A tulajdonosnak mindezekről tudomása van, de úgy látszik, elégnek tartja, ha a reklámok útján hirdeti a hazafiságot, de a gyártelepen nem igyekeznek az ilyen magyarfalást megakadályozni.

* **Gyászrovat.** Tegnap helyezték örök nyugalomra nagy részvét mellett Óó Dezsőné Szemes Mariska volt községi iskolai tanitónőt, Szemes Imre nyug. kir. s tanfelügyelő leányát. Bár zuhogott az eső, a temetésen nagy számmal jelentek meg a rokonok, ismerősök, az iskolaszék számos tagja, a községi és felekezeti iskolák tantestületei, hogy kikisérjék utolsó útjára azt, kinek az élet boldogságából oly kevés jutott. A temetési szertartást Sulyok István ref. esperes végezte. Magasan szárnyaló, a szivekbe markoló beszéde után alig maradt szem szárazon. A halottas háznál a ref. dalkör énekelte halotti énekeket. A halottat vivő kocsit azok a

koszorúk borították, melyeket a rokonok s a tantestület helyeztek az elhunyt ravatalára. — Részvételt értesülünk, hogy Krupka Károly, életének 69 ik évében elhunyt. A megboldogult huzamosabb idő óta súlyos betegségben szenvedett, míg tegnap hajnali fél 3 órakor szenvedésének a halál vetett végett. Temetése ma, 13-án délután 4 órakor lesz a Templom-téri 5. számú gyászháztól. Az elhúgytat családján és gyermekein kívül számos rokon és ismerős gyászolja. — Seilágyi Sándor nagyvárad timár iparos, élete 62 ik évében, tegnap reggel elhunyt. Halálát kiterjedt család gyászolja. Temetése ma, vasárnap délután 5 órakor lesz a Körös-utcai gyászháztól.

* **A nagyvárad ügyvédi kamara közönségére teszi,** hogy dr Halász Albertet a kamara által vezetett ügyvédek névjegyzékébe Nagy-léta székhellyel folytatólag felvette.

* **Politikából lovagias ügy.** Az Ujság egyik számában dr Ertsey Péter az élesdi választásból kifolyólag nyilatkozatot tett közzé, a melynek végső mondatát Farkasházy Zsigmond képviselő sértőnek találta magára nézve. Ebből lovagias ügy támadt, amelyet tegnap fegyveresen intézték el. A párbaj délben folyt le a honvédegyalogsági laktanyában. Segédek voltak Ertsey részéről Wertheimstein Henrik és Zilahy Gusztáv, Farkasházy részéről dr Fráter Pál és dr Thury László. Orvosok dr Szirmai Jenő és dr Konrád Ernő. Feltételek: kardpárbaj teljes bandage-zsal, harcképtelenségig. A párbajban mindkét fél megsebesült, Ertsey súlyosabban, Farkasházy könnyebben. A párbajjal kapcsolatban a következő nyilatkozatot tették:

A »Nagyvárad« mai számában olvasom, hogy a Farkasházy—Ertsey féle lovagias ügyben, mint egyik párbajsegéd szerepet viszek. A közlemény valószínűleg tollhiba eredménye, mert sem ez alkalommal sem máskor nem működtem közre párbaj-ügyben, épen ezért a nevezett lap szerkesztőségét a közlemény rectificálására fölkértem.

Nagyvárad, 1906. Május 12.

Kiváló tisztelettel:

Dr Imrih Gusztáv,
ügyvéd.

* **Boldogító örökségek.** X. Károly 27 éves városi hivatalnok volt, mikor váratlanul nagy örökség birtokába jutott. Ugyanezért egy barátja utolsó óráit élte és a gazdag örökösöt a következő szavakkal bucsuzott; »Tudod, hogy laánynővérem szegényen marad hátra. Reád bízom én! s miután barátjának szavát adta, hogy K. Lujzáról minden tekintetben gondoskodik, barátja nyugodtan lehunyta szemét. Károly magával vitte a 17 éves leányt legénylakásába, ahol társalgó nőjével külön lakosztályokat rendezett be részére. A szép leány és a gazdag fiatal ember megelégedésben éltek együtt, mintha testvérek lettek volna és a vonzalom már szerelemmé változott mindkettőben, anélkül hogy egymásnak ezt elárulták volna. X. Károly nem akart visszaélni helyzetével, Lujza, pedig szegény s nem is mert arról álmodni, hogy Károly valaha elveszi feleségül. Egy napon Lujza ebéd után elmerült az ujságot olvasásba és egyszerre felkapta az ujságot, kiterítette az asztalon s hangosan felsikoltott: »Károly! a sorsjegy, melyet Török bankházában vásárolt nekem, megnyerte a 600.000 koronát. Most már nincs semmi akadály a boldog házasságnak, hogy egymáéi legyünk« és szenvedélyesen átölelte boldog barátját. »Való hát... Teljesen... egészen örököltelek?« kérdé Károly. »Es én«, válaszolt a leány csengő hangon, »nem a sorsjátékon nyertelek meg?« Nincs most boldogabb pár e világon.

* **Adományok a V. H. O. Sz. javára.** A vidéki hírtapirók országos szövetsége által, beteg és állás nélküli hírtapirók támogatására létesített segélyalap, újabban a következő adományokkal gyarapodott: Névtelen adakozó 1 drb. 100 koronás 4 és fél százalékos zálog

levél, Aradi első takarékpénztár 40 kor., Temesvár józsefvárosi takarékpénztár 40 kor., Vas megyei takarékpénztár (Szombathely) 20 kor., Szegedi hitelbank részv. társ. 20 kor., A szövetség szegedi központja által Ujházi Ede vendégszerepléséül rendezett színházi estély 400 koronával gyarapította a szövetség vagyonát, mely eredmény a vendégszereplő művészen kívül Makó Lajos szegedi színházgátnak köszönhető.

* **A Szent László (Püspök) fürdő** ma, vasárnap nyitja meg ünnepélyesen Kernáts János, a fürdő közkedvelt derék bérője. A fürdő parkja teljes pompájában díszlik s az erdei utak is teljesen rendben vannak. Egyáltalán a kitűnő gyógyfürdő területe úgy van rendezve, hogy a közönség minél kellemesebb üdülést találjon ott. A fürdő belső berendezése pedig, az újabb átalakítással a legnagyobb kényelmet nyújtja. Mindezeknek kiegészítő része a kitűnő ételek és italok, amelyekért már évtizedek óta a legjobb hírnévnek örvend Kernáts János konyhája és pinczéje. A fürdő vendégek szórakoztatására a folyó évi fürdő évadra a nagyhirű vásárhelyi Béla cigány bandája vnn szerződöttve.

* **Egy rablóbanda garázdálkodása.** Az utóbbi időben a komádi-i lakosság vagyonbiztonsága, de még életbiztonsága sincs kellőleg védelmezve. Ott e két fogalom hadilábon áll egymással. E mellett bizonyítanak azok az apróbb betörési esetek, melyek napirenden vannak. Legutóbbi betörésről a következőket jelentí komádi-i tudósítónk: *Csongrádi Sándor* komádi-i kereskedő tegnapelőtt éjjel 12 órakor zörejt hallott a lakása közvetlen szomszédságában lévő üzletből. A zörejt azonban nem volt előtte gyanus, s azért nem érdeklődött annak indító oka után. Rövid idő múlva, azóban ismétlődött zaj, mire revolvért vett magához és az üzletbe akart hatolni. Az oda vezető ajtó azonban el volt torlaszolva. *Csongrádi* lármát csapott, mire több ember futó lépésének zaja hallatszott. A lármára elősiető emberek nem találtak senkit az üzletben, a még mindég kiabáló *Csongrádi* kívül. A kereskedő azonnal értesítette a csendőrséget, melynek képviselőiben egy őrsvezető több emberrel a helyszínre sietett. Megállapított, hogy a tettesek többször fordultak meg az üzletben és hogy szerkkellet lenniök, a szekér zörejét *Csongrádi* nem hallhatta, mivel, az messzebb állott a helyszíntől. A kár mintegy 1100 korona. Az ügyben a csendőrség megindította a nyomozati eljárást, amelyet tetemesen megnehezít az a körülmény, hogy a tettesek semmi bűnjelt nem hagytak hátra.

* **Megfulladt gyermek.** Tegnap délelőtt 10 órakor a Nagypiac téren 8 sz. a. házában lakó *Belteki János* házmester 3 éves *Imre* nevű fia az udvaron levő fedett emésztő gödör fölé lételemelvé a gödörbe belebukott s a nélkül hogy valaki észrevette volna, a gödörben levő 1 1/2 méter mélységű szennyes folyadékban megfullt. A gyermek keresésére induló anyja a gödör mellett elmenve gyermekét észrevette s onnan karjánál fogva kihuzta, de már későn, mert a gyorsan előhívott dr. *Schvartz Illés* orvos a bekövetkezett halált konstátálta. A rendőrség részéről dr. *Nemes Áron* t. orvos *Elemér* r. alkapiány és *Csordacsics Ferencz* építőmester a helyszínre kiszálltak, s a tisztí orvos megállapította, hogy a halál fulladás következtében állott elő. A szemle során megállapított, hogy az emésztőgödör betedője megülelt korhad állapotban volt, de még egy felnőt embert is megbírt s a szerencsétlenség akként következett be, hogy a gyermek játszadozás közben felemelte a tetőt s az így támadt nyíláson bukott be a gödörbe akkor mikor az udvaron senki sem járt. Ez ügyben a vizsgálóbíró törvényszéki orvosi bonczolást rendelt el, melyet

még tegnap délután foganatosítottak arranéve, hogy a terhel e valakit gondatlanság. A vizsgálat megindítása is el van rendelve.

* **Óriási szerencse Gaedickenél.** A most befejezett utolsó osztály huzásán a legnagyobb főnyereményt, 400.000 koronát 1/8-ad részben a 19406 számra, továbbá a 30.000 koronás főnyereményt 1/4-ed részben a 88837 számra egy és ugyanazon napon a szerencse által oly különösen kegyelt *Gaedicke*. A bankház, Budapest, *Kossuth Lajos-utca 11.*, szerencsés vevői nyerték.

Immár negyedszer jutott fenti szerencsegyűjtőde azon kellemes helyzetbe, hogy vevőinek a 400.000 koronás főnyereményt fizetheti ki. Említésre méltó, hogy egyedül a tolyó sorsjátékban *Gaedicke* bankháza a 400.000, 60.000, 30.000, 15.000, 10.000 és sck 5000, 2000 stb. nyereményeket fizette ki.

Speciális üzlet!

Speciális üzlet!

Ptaff Kálmán

speciális

KALAP

üzlete

Nagyvárad, Fő-utca 3.

sz. alatt a közelgő napokban nyíllik meg.

Speciális üzlet!

Speciális üzlet!

* **Döntés előtt.** Mai számunk *Dörge Közlönyének* egy különkiadását tartalmazza. Tisztelt olvasóinknak ajánljuk sorsjegyeiket ezen a szerencsétől különösen kedvelt bankházban beszerezni, mely központját május 1 én *Kossuth Lajos utca 4* alá helyezte át. Egész Budapest ott vásárolja sorsjegyét, mert az ismert közmondás »Uj ház, uj szerencse.« Általános a vélemény, hogy 18. ik sorsjáték nagy nyereményei a *Dörge Frigyes* bankház t. vevőinek jut osztályrészül. Csak a ki azonnal rendel, számíthat még egy *Dörge* féle szerencseszám megkaphatására.

* **Wallerstein Ferencz** nagyváradai butorkereskedőnek lapunkban közölt hirdetésére felhívjuk a közönség figyelmét. — *Wallerstein Ferencz* burorkereskedése 1861 óta szolgálja ki pontosan és közmegelegedésre a nagyváradai közönséget, buzgó és érdemes terjesztője és az üzlet a magyar és egyben a nagyváradai iparnak, mert kitűnő tartós és jutányos áru butorgyártmányaival valóban fölséges teszi, hogy a nagyváradiaiak Budapestről vagy pláne külföldről szerezzék be butorszükségeiket.

* **Egy nagy áruház** hatalmas fejlődését örömmel látjuk nap mint nap, valóságos bucsujárhelye úgy a helyi, mint a vidéki közönségnek. *Cziller Imre* nagyáruháza, hol a divat-újdonások a legnagyobb választékban találhatók. A cég mai hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

* **A kőbányai** Első Magyar Rézvény-Serfőzde dup a gohat maláta gyógyász név alatt ara ykeresztes czimkével ellátott különleges üvegkben gyógyász hoz forgalomba. Az erre vonatkozó hirdetésre felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

* **Kellemes nézni, azt a nagy vevőkört** mit állandóan lehet látni *Háass Manó* Zöldfa utczai üzletében, ezt méltán meg is érdemli mert sehol olyan olcsó árban nem lesz árulva, mint ottan.

Leánykák tanulmányutja.

Jeleztük már, hogy a községi polgári leányiskola 32 tanulója 3 tanárnő vezetése alatt tanulmányutra indult a székestővárosba. Ezt a tanulmányi utazást a héten fényes eredménnyel szerencsésen befejezték.

A művelődés barátai bizonyosan érdeklődéssel olvassák ezen utazás vázlatát. A kis és nagy leányok az Orient szállóban voltak szállásolva. Első napon megnézték a központi vásárcsarnokot, hol előre megtakarított filléreiken virágot vásároltak s kivitték a nagyjaink sírjára, a *Kerepesi* temetőbe. Jutott belőle *Deáknak*, *Kossuthnak*, *Battyányinak*.

Az *Iparművészetimúzeum* megtekintése után a királyi palota termeit, szobrait, *Szt. István* jobb kezét látták, majd a *Mátyás* templomot, *Halász-bástyát*. Végül a *Gellérthegy*ről gyönyörködtek Budapest szépségében s a *Duna* kettéválásában a *Csepel* szigetnél.

Második napon a *szt. István* bazilikában mondták el fohászaikat. Azután a *Szabadság-téren* a tőzsde épületét, majd a kuria szép lépcsőházát és az *Országházat* tekintették meg. Azután a *Dunapart* szobrait s a főváros utczai életét. Délután a *Margitszigetre* rándultak, hol *K. Nagy Sándor* törvényszéki bíró *Biharország* jeles írója és kiváló emberbarát magyarázta nekik a sziget nnvezetességeit s képeket osztott szét köztük. Este a *Királyszínházban* *Gul-Babát* nézték végig.

Harmadik napon az ó-budai hajógyár került megtekintésre és a nemzeti múzeum összes tárai. Délután a *Városligetbe* mentek, állatkert, a milleniumi emlékmű stb. mellett a pompás virágállítást látták.

Azután a *Stefánia-uti* fényes kávéházban zene mellett uzsonáztak. Egy jószágos emberbarát, *Röser János* kereskedelmi iskolai intézet-tulajdonos, a magyar tanítók turista egyesületének elnöke vendégelte meg őket, aki ugyanez nap estéjére ingyen jegyeket is szerzett számukra az *Uránia* színházba, »*Sziránek*» hazájára előadására.

Hogy ez az 5, illetve 3 napra tervezett tanulmányút ilyen sok ismerettel és élvezettel gazdagította a nagyváradai leánykák lelkét, az általában a *Röser János* elnöksége alatt álló turista egyesületnek köszönhető. Előre kiközlölte a polg. isk. tanulmányút részére mindenfelé a mérsékelt áron, vagy ingyen belépést. Folyton kalauzolta az utasokat: *Lissák Kálmán* titkár, *Vágó alelnök*, *Bosnyák, Tas, Martos, Drégely alb.* egyleti tagok felváltva buzgólkodtak a vezetés és rendezésben. S örangyalként itt is ott is megjelent a műveltlekű, áldozatkész elnök, akit a leánykák mindannyiszor nagy óvációban részesítettek.

Valóban, amit »A magyar tanítók orsz. turista egyesülete« ezen tanulmányút sikeréért elkövetett: az nemcsak a nagyváradai községi polgári leányiskolát indítja örök hála, hanem méltán megérdemli minden a haladásért, művelődésért és szépséges fővárosunkért lelkesülő embernek igaz elismerését.

Özv. Személy **Kálmáné.**

EGYESÜLETEK.

A régészeti egyesület ülése.

A Bihar megyei és Nagyvárad R régészeti és Történelmi egyesület tegnap délután 5 órakor választmányi ülést tartott a vármegyeháza kistermében. Jelenvoltak:

Hegyesi Márton alelnök, Középegy Gyula, Karakas Károly, dr Némethy Gyula örök, Lakos Lajos pénztáros, dr Bozóky Alajos, Grócz Béla, dr Karácsonyi János, Sipos Orbán, vál. tagok, dr Tóth-Szabó Pál.

Az ülést dr Beöthy László elnök megbízásából Hegyesi Márton alelnök vezette. A jegyzőkönyvek felolvasása után jelentette a titkár, hogy az országos törzskönyvbizotttág igen szíves szavakban mondott köszönetet a választmányának Bihar vármegye helységnevei rendezése, illetőleg megállapítása körül kifejtett munkásságáért.

Mint az előző üléseken, úgy ezentul is a muzeum rendezése, fejlesztése, egyuttal vagyoni állapotának gondozása volt a tanácskozás tárgya. A nagyvárad kir. ügyészséghez beszereltatott nyomdatermek ezután a muzeum helyiségeiben nyerne elhelyezést. Az évi rendes közgyűlést illetőleg az elnökség fog a maga idejében intézkedni.

A muzeum régiség-tárát Gaál Antalné és N. N. gazdagították ajándékaikkal, míg a könyvtárt Novotny S Alfonz főgimnáziumi igazgató Szent Norbert élete cz. munkájával.

A mindvégig élénk érdeklődés mellett folyt tanácskozásokat az elnök Hegyesi Márton szíves szavai zárták be.

Az orvosegylet gyűlése. A bihar megyei orvos-gyógy-zerész és természettudományi egyesület folyó év május 15-én délután fél 5 órakor a városháza bizottsági tanácskozó termében rendes évi közgyűlést tart. Tárgysorozat: Elnöki megnyitó. Titkári jelentés. Pénztári jelentés. Könyvtári jelentés. Tisztikar és választmány választása. Esetleges indítványok. Este 8 órakor társas vacsora a Rimanóczy-szálló éttermében, egy teríték ára 3 kor.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Vasárnap: Ifj. Csokonai (Premiér)

Hétfő: Az ifjú Csokonai.

Kedd: Bob herceg.

Szerda: János vitéz.

Fedák Sári vendéjátéka.

Csütörtök: Aranyvirág.

Péntek: Gül Baba.

Sombat: X. asszony.

A szultán.

Károlyi Leonával egyszerre megelevenedett az operett műsor. Nem kell semmiféle fogyatékok miatt mellőzni egyik operettet sem; és valamennyiben megállja helyét, akár énekelni kell, akár táncolni, akár remek megjelenéssel imponálni.

A szultánban remekül érvényesült Károlyi Leona művészi egyénisége. A minék sikerét első sorban köszöni, az természetesen éneke. Pompásan adta elő valamennyi énekszámát. Játékában volt melegség, érzés. Hanem ami első látásra elbűvölte a közönséget, az Károlyi Leona remek megjelenése volt. Ilyen fényes öltözékekben, ilyen hódító külsejű szultánt valóban még nem láttunk Nagyváradon. Alakításának nem lehet szebb d c-érete, mint hogy nem maradt az a külső megjelenés mögött.

A hódító szultán mögött következnie kellett volna annak, aki előtt a hódító is meghódol. Bizony tegnap éreztük, hogy szubrett dolgában gyengén állunk, ezt azzal fejezzük ki, hogy a jelen körülmények közt még legjobb volt Andai Terka mint Roxelán. Hangja ugyan erősebb és kellemesebb is lehetne, de legalább van tem eramentuma, tud játszani s lát az ember éneklési ambíciót is. Igaz, hogy az ambíció még nem siker, de törtet feléje. *Halmágyi Anna* egyszerűen elhalványult, eltűnt mellette.

Külön ki kell emelni *Palásthy* ötletes, szellemes Aliját. Ha néha csipős is volt aktuális éiczeiben, de mind csak úgy szikrázott a szellemtől. Úgyes volt a két basa is; *Bérczi* rettenetes basája régi kacagatóan jó alakításának felújítása volt, *Fehér Gyula* pedig a kellemetes basa szerepét dolgozta fel szokott intelligenciájával.

Az énekkar elfelejtett párszor egyszerre belekezdeni az énekbe; a zenekar pedig Mártonfalvy távozása után kezd gyengülni s figyelmenlenné válni.

Dr K. A.

Az előadások nyolcz órakor kezdődnek. A közönségnek már az előző években kifejezett óhajtatásához képest köztudomására hozza az igazgatóság, hogy a színházi előadások hétfőtől kezdve 8 órakor kezdődnek.

Fedák esték. A színház jövő heti szenzációja Fedák Sári négy vendégjátéka lesz. Az ünnepelt, híres primadonna négy leghíresebb szerepében a Bob hercegnő, János vitézben Aranyvirágban és Gül babában lép fel. Mind a négy szerepet neki irták a darabok szerzői és az a négy szerep tette Fedák Sárít európai hírnevévé, országosan ünnepelté. A Fedák estékre a színház operett személyzete nagy előkészületeket tesz, hogy a millió az ünnepelt primadonna körül minél fényesebb és tökéletesebb legyen. A Fedák estékre a jegyek a színház pénztáránál már hétfőn válthatók lesznek.

Sajtóhibák. Tegnapelőtti kr tikánkba néhány bosszanó sajtóhiba csuszott be. A sajtóhibák hangolták fel Oláh Gyulát, a baritonistát tenoristává s ajánlták figyelmébe Károlyi Leonának a beszédszöveg helyet valami »beszöveget». Egy sor egészen kimaradt, de már ezután oly hangosan kiáltozott az értelemhiány, hogy ezt már ki sem kell külön emelnünk.

Igazságszolgáltatás.

Kovács megyefőnök ügyét beszüntették.

A napokban megemlékeztünk róla, hogy *Virágh Béla* királyi ügyész olyan előterjesztést tett a Kovács ügyből kifolyólag, mely föltétlen maga után vonta az ügynek magasabb helyen való megsemmítését. E jelzésünk tegnap valóssággá vált. A Polónyi Géza igazságügyi miniszter tegnap leiratot intézett *Virágh Béla* dr ügyészhez, hogy a Kovács Gusztáv volt megyefőnök fogadtatásából eredő vádlottak ellen a *vádat ejtse el*.

Vád mintegy 22 egyén ellen volt indítva. Tanuként 82 en lettek volna kihallgatva. A tárgyalás lefolyása legkevesebb egy hónapig tartott volna. E tárgyalást most kellett volna megtartani. A jelenlegi viszonyok, azonban olyanok, hogy a tárgyalás kedvezőtlen kimenetelű lett volna.

A megnyugodott közhangulat ismét felzavartatnék, mivel az esettel az összes magyarországi lapok foglalkoztak volna. Eltekintve ettől, káros lett volna a tárgyalás megtartása a kincstára is, mivel a vádlottak fel lettek volna

mentve. A felmerült költségek, mint például a tanuk utazási díja és napidíja ezekre is fölmentek volna. Az ügyész előterjesztését, melynek alapján a vádat beszüntetni rendelte a miniszter, az ügynek teljes áttanulmányozása és a kihallgatások vindikálták. Az ügyben hibás volt maga Kovács Gusztáv.

Leghibásabb volt pedig azért, mert mint megyefőnök általánosan gyűlölt egyén lévén, a Debreczenbe való bevonulását inkognitóban akarta megtenni, úgy, hogy a hatóság személyének megvédésére nem tehetett semminemű intézkedéseket.

Az ily formán előkészített előterjesztés mindenestre maga után kellett, hogy vonja az ügy beszüntetését.

Itt említjük meg, hogy az igazságügy-miniszter a vád elejtését határozta el a következőkkel szemben is: Benedek Árpád, Halász Lajos, dr Serédi Lajos és Szudi Elemér. A felsorolt egyének mind a lezajlott politikai ügyekből követtek el bűncselekményeket. Az e miatt emelt vádat tegnap a miniszter határozatára Virágh Béla dr királyi ügyész elejtette.

SPORT.

Király lövészet. Tisztelettel értesitem a nagyvárad polgári lövészegylet tagjait, hogy a szokásos királylövészetet és az ezzel kapcsolatos társasvacsorát ma vasárnap d u. 3, illetve 8 órakor fogjuk megtartani. *Mesey Mihály* lövész-mester.

NYILTTÉR.

HITELLEVELEKET

minden külföldi városra, gyógy és üdülő helyre legelőnyösebb feltételek mellett kiállit a

Pesti Magyar Kereskedelmi-Bank Budapest.

Az intézet a banküzletet és vagyonkezelést illető minden felvilágosítást készséggel nyujt.

Kertmegnyitás.

Ma folyó hó 13-án, vasárnap a *Bazár-vendéglő*

kerthelyiségét

ünnepélyesen *megnyitjuk*.

A megnyitáson *Bebe Gyuszi* jóhírű zenekara fog közreműködni.

Kérjük a n. é. közönség eddig iránunkban tanusított b. partfogását.

Tisztelettel

Szauer és Dolgos,

1641.

vendéglősök.

Nagyvárad és vidékén
osztálysorsjegyek

Török A. és Tsa

legnagyobb és kiválóan szerencsés bankházából

Budapest, VI., Teréz-körút 46/a.

kizárólag nálunk kaphatók.

Az I. oszt. huzása f. é. május hó 23-án és 25-én.

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

1/4 sorsjegy	1/2 sorsjegy	3/4 sorsjegy	1 sorsjegy
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1.50 kor.

Kiváló tisztelettel

Rosenthál Béla

Stern Gyula czimén.

Zöldfa-u.

1618

Butor

A Preisz Mihály és Fia
csődtömegéből
meglevő BUTOROKAT megvettem, és

leltári árban árusítom.

Nagy Sándor-utca 4. sz. a.

Tisztelettel

Büchler Márton.

Telefonszám az egész megyére 626

REGÉNYCSARNOK.

Gyorgyejev Foma.

Irta: Gorkij Maxim

70

Mindnyájan elhallgattak, attól féltek, hogy elvesztik jóindulatot vagy azt hitték, hogy ez az ember, aki legjobban hasonlított egy erőteljes és egészséges állathoz, megveri őket. Egy darabig hall-

gattak, magukban táplálták gyűlöletüket, tányérjaik fölé hajoltak s iparkodtak, hogy haragjukat senki se vegye észre Foma önhittén nézte őket s henczelve mondta:

— No, ugye! Most elnémultatok? Így akarom... Szigorral kell bánni veletek. Én...
— Tejfölös-száju — mondta most valaki nyugodt, önértetes hangon.

— Mi-icsoda? — ordított Foma s fölugrott a helyéről. — Ki mondta ezt?

Az asztal végén most fölállt egy ember, aki igen magas növésű volt, hosszú kabátot viselt s fejét egész hajerdő koronázta. Haja durva volt s mindentelé vastag csomagban omlott alá. Arcza sárga, borotvált, orra nagy, görbe. Fomának az jutott eszébe, hogy ez az ember éppen olyan, mint egy nagy seprő, amelylyel a gőzhajók fedélzetét szokták seperni. Ezen kacagott is.

— Helyes gyerek vagy! — mondta mosolyogva. — Miért ugatsz? Tudod-e, hogy ki vagyok én?

A hosszú ember egy színházi hős mozdulatával nyújtotta kezét Foma felé s mély, rekedt hangon mondta:

— Apád rothadt betegsége vagy. Az apádé, aki ugyan rabló volt, de hozzád képest érdemes férfiu.

Fomának elakadt a lélekzete. Vadul forogtak szemei. Hallgatott s nem tudta, mivel viszonzozza a rettenes sértést. De a hosszú ember röhögött s úgy elfordította színtelen, nagy szeméit, mint az állat:

— Tökfilkó! Te akarsz tiszteletet mitőlünk? Megérdemelted-e? Ki vagy te? Rézszegecs vagy, az apád pénzét pusztítod. Vad vagy! Büszke lehetnél rá, hogy iszom a pobaradból. Büszke lehetnél rá, hogy velem, a művésszel, az önzetlen művésszel egy asztalnál ülhetsz. Ebben a pohárban szantálta és szirup van összekeverve burnóttal s te azt hiszed, hogy tengerentuli bor. Ez a jele a te vadságnak s tökféjűségnek.

— Oh te betörő! — ordított Foma s a művészre rohant. De megfogták s nem eresztették. Miközben ide-oda próbálta taszigálni az embereket, kénytelen volt meghallgatni mind azt, amit ez a seprőformájú ember hangosan mondott:

— Kopott rubeleiből egypárat kidobáltál ezek között az emberek között s most hősnek tartod magadat. Te kétszeres tolvaj vagy: elloptad a rubeleket s most egy pár kopekért közönetet is akarsz lopni. Én nálam azonban hiába várod! Én, aki egész életemet a bűn lealcázásának szenteltem, előttem állok most s bátran szembe nézom: Ostoba, tökfilkó vagy, mert túlságosan gazdag vagy! Ez a bölcsesség: Minden gazdag ember koldus. Így szolgálja Rimskij Kannibalskij kuplénekes az igazságot.

Foma most nyugodtan állt már az emberek között s szinte szívta magába a kuplénekes menydörgő szavát. Ugy érezte, mintha egy beteg testűsét vakarnák s ezáltal enyhülne a fájdalmi. A jelenlévők izgatottak lettek némelyik meg akarta akasztani a kuplénekest a beszédeben, mások Fomát akarták elhurcolni. De Foma csöndesen tolt el őket magától, miközben érezte, hogy miként marja testét-lekét az a lealcázás, melynek részese lett. Lelkét egyre erősebben csiklandozta a fájdalom Rimskij pedig, akit szavainak büntetlen volta egyre jobban megrészegített, így folytatta:

— Azt hiszed, hogy te vagy az élet ura? Nem! Te a rubel aljas szolgálja vagy!

Valaki nagyot csuklott s mivel ez boszantotta, hangosan így szólt:

— Az ő dög vigyen...

Egy beotvált képű, kövér arcú emberben nagy zanaalom ébredt Foma iránt vagy unta már ezt a jelenetet s miközben a kezével hadonázott, így szólt:

Uram! Hagyjuk ezt! Ez igazságtalanság! Mindnyájan bűnösök vagyunk! Mindnyájan. Kivéve nekikül. Higgyék meg nekem

— Beszélj csak — mondta Foma. Mondj el mindent! Nem bánthatok.

A falakon függő képek visszatükrözték a terem közepén álló csoportokat s a tükörképeken még sokkal aljasabbnak tűntek föl, mint aminők valósággal voltak.

— Nem beszélék — kiáltotta a kuplénekes. Nem akarom az igazság és haragom győnyeit reád szórni...

Méltóságosan emelte föl fejét s tragikus léptekkel ment az ajtóig.

— Hazudsz! — mondta Foma s rá akart rohanni. Várj! földühösítettél, most csillapítsál le.

Megfogták, körülvették, rákiáltottak, de ő mindenkit föltszított s úgy rohant előre. Ha rohanásában akadályba ütközött, egy kissé megnyugodott, de egyre élt benne a vad vágy, hogy mindent félrelökjön, ami útjában áll. Mikor az utcára ért, már lecsillapodott haragja. A gyalogjárón állt, az utcát nézte s szégyenkezve gondolta:

— Hogy is engedhettem meg ennek a seprőnek, hogy apámat tolvajnak nevezze?

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A Réti Takarékpénztár Részvénytársaság Nagyváradon alakuló közgyűlését 1906. évi május hó 20 án vasárnap d. e. 10 órakor saját helyiségében (Grósz Sándor Szaniszló utcai házában) fogja megtartani, melyre mindazok, akik részvényt jegyeztek a kereskedelmi törvény 154. § a értelmében ezenel meghívotnak.

Nagyvárad, 1906 május 12.

Az alapítók nevében:

Csák Máté,
Grósz Sándor.

Tárgysorozat:

1. Alapítók jelentése az alapítóknek kellő aláírás és befizetés által történt biztosításáról.
2. Alapszabályok megállapítása.
3. Megalakulás kimondása.
4. Alapítók jelentése az igazgatóság kinevezéséről.
5. Felügyelő-bizottság megválasztása.
6. Igazgató-tanács megválasztása.
7. Felmentvény megadása az alapítók részére.

Egészségesek az állatok. Gerő Armin főkapitány jelentést tett a városi tanácshoz, hogy a Nagyvárad város területén található szarvasmarhák és lovak tavaszi állategészségügyi vizsgálatát befejezték s az állatállományt teljesen egészségesnek találták.

Új gyárak Nagyváradon. Nagy-Váradon nem fejlődik olyan arányban a gyárparat amint óhajtható volna, mivel nagyobb ipartelek keletkezéséről ez időszerint még beszélhetünk, de a kisebb gyártelepek örvedetesen szarapodnak. — Mint haljuk, egy *makaróni és tésztagyár*, továbbá egy *vasöntöde* felállítására van tervbe véve, sőt az előmunkálatok már annyira előhaladtak, hogy mindket gyárat még ez évben üzembe hozzák.

Értéktözsde.

Budapest május 12.

Osztrák hitelrészvény	875
Magyar hitelrészvény	796
Leszámitoló bank	506
Rimamurányi	625

Osztrák-m. államvasuti részvény	670.—
Közüti vasut	594.—
Városi villamos vasut	327.50

A gabonatőzsde határideje.

Budapest, május 12.	
Buza okt.	16.82
Rozs okt.-re	17.12
Tengeri április 1906.	14.—
Zab apr.-ra	13.64
Repeze aug.-ra	—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1906 május 12-én.	
Magyar aranyjárdék 4%	114.40
Magyar koronajárdék 4%	95.67
Magyar keleti vasuti államkötvény 4%	86.50
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	96.25
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	98.—
Magyar gyermekjegy-kölcson	2.14
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcson	158.—
Osztrák járdék papirban	99.60
Osztrák járdék ezüstben	100.90
Osztrák korona járdék	117.75
Osztrák járdék aranyban	170.50

1860. oszt. államsorsjegyek	99.70
Osztrák magyar bankrészvény	16.80
Magyar hitelbank részvény	788.75
Osztrák hitelbank intézeti részvény	690.—
Osztrák magyar államvasuti részvény	681.50
20 frankos frankos (Napolendor)	19.10
Német birodalmi márka	117.30
London vista	240.55
Páris vista	95.52
20 márkás arany	23.46

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Magyar bikák

500 koronától kezdve. Pekingi kacsatojások tuczatja ingyenes csomagolással 8 korona beküldése után szállíthatók.

Gróf Teleki Arvéd uradalma postá: **Konczá.** 1571.

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZEK TÁRSULAT BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű **gőzcséplőkészletek**, úgyszintén **magánjárdék (uti-mozdonyok)** cséplési, vontatási és szántási ozélokra (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével).

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről

Üveg és porcellán üzlet

végképeni felosztása

Nagyvárad, Fő-utca Orsolyazárda-épület.

Összes üveg, porcellán, lámpa, tükör és disztárgyakból álló **fiókkészletem** rakatárát **f. évi április elsőtől** kezdődőleg az üzlet **felosztása végett elárusítom** minden elfogadható árban, azért, mivel Kossuth-utcai fő-üzletembe térszűke miatt azokat nem helyezhetem el és hogy az áthurcolással járó tetemes szállítási költséget megtakaríthassam, inkább a n. é. közönségnek olcsóbb árban rendelkezésére bocsátom. Midőn ezen kedvező körülményre a n. é. közönség szives figyelmét felhívom, arról is értesítem, hogy Kossuth-utcai fő-üzletem a megszokott szolid alapon tovább vezetem.

1556. Tisztelettel:
HANT FRIGYES,
üveg- és porcellán-kereskedő.

Telephon 458. sz.

Alapított 1861 ben.

Teljes lakás, szálloda, kávéház és fürdőberendezések műipari vállalata.

Saját készítésű olcsó, modern, matt és fényezett

bútor és kárpitos munkák

elegáns háló, ebédlő, salon és uriszoba berendezések, valamint egyes asztalos és kárpitos butordarabok jutányos gyári árban, kezeséggel.

Kívánatra rajzok és költségvetések.

Tisztelettel
WALLERSTEIN FERENCZ.

Saját műhely. Nagyvárad, Zöldfa-utca.

Köszvény- és rheumabetegeknek,

kik ezen betegségektől alaposan szabadulni akarnak, nem ajánlható eléggé a valódi Vilmos-féle köszvény és rhema elleni vértisztító tea. Készítője Wilhelm Ferencz gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Neunkirchen, Alsó-Ausztria; a páris és mellbournei kiállításokon a legmagasabb díjjal — arany éremmel — lett kitüntetve. Kapható Franz Wilhelm, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállítóval Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint nevesebb gyógyszerészekben és drogueriákban.

kapható Franz Wilhelm gyógyszerész cs. és kir. udvari szállítóval Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint nevesebb gyógyszerészekben és drogueriákban.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Értési... izzólámpa körtéket... A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér, hon lyos (matt), szines fényképező lámpák és... Ugyancsak kaphatók nernst-lámpák és osmium-lámpák...

Csillárok, és villamosmotorok eredeti gyári árak mellett

kaphatók...

villamosvilágítási

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítést, átalakítását, javítását, vilmpák kezelését, hozzávaló szpenálócák szállítását, berakását és minden e szakmába rajó munkálatokat a legolcsóbb ár mellett

Nagyobb megrendeleseknél megjelölt ártáblát költsejtetésnek tárgyal.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régiónak bizonyult házi szer, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvényénél, csúznál és meghűléseknél bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cég-jeggyel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapest**en.

Richter gyógyszerertára
az „Arany oroszlánhoz”, Prágában.
Elisabethstrasse 5 neu. Műdennapi szétküldés.

Kiadó

egy külön bejáratu, parkettes utcai szoba butorral, vagy anélkül. Értekezhetni: Reáliskola-u. 3. sz., 3 ajtó. 1627

Uj étterem és sörszarnok.

Van szerencsém Nagyvárad város és környéke t. uriközönségének b. tudomására hozni, hogy a

Rimanóczy éttermet

teljesen újjáalakítva, kibővitve és külön polgári sörszarnok-

kal a legmodernebbül berendezve, megnyitottam.

A mikor városunk e legujabb helyiségeit óriási áldozatokkal nem kímélve a t. közönség rendelkezésére bocsájtottam, bizalommal kérem szakértelmem és ismeretségem alapján a n. é közönség szives támogatását.

Tisztelettel

Özv Karner Gyuláné.

Izletes zóna-villásreggeli.
Folyton frissen csapolt Dreher sör!

TÖRT SZÁMOK

TANITÁSA ÉS TANULÁSA
középiskolába készülő
tanulók, kisiparosok
és kigazdák számára.
Irta: **RÁTKAY JÓZSEF.**

Kapható a
Szent László nyomdában.
Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

Ára 20 fillér.
Videkre 25 fillér előleges beküldése
mellett bérmentesen küldetik meg.

TÖRÖK a szerencse kovácsa!

Felülmulhatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt 25 millió koronánál több nyeresémet fizettünk ki nagyrabecült vevőinknek; ezek között a 2 legnagyobb nyeresémet, és pedig:

kétszer a nagy jutalmat a **600.000** koronás főnyeresémet
a legnagyobb **400.000**
továbbá 5 a 100.000, 3 a 90.000, 2 a 80.000, 3 a 70.000
3 a 60.000, több 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000
15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000, 3.000, 2.000, 1.000, 500
koronás és egyéb nagy nyeresémet.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 18-ik új magyar osztálysorsjátékban **125.000** sorsjegyre **62.500** pénznyeresémet jut

és összesen **16 millió 457.000** korona hatalmas összeget sorolnak ki

Rendelje meg a neve mellett álló szerencseszámot!

Sok pénz széppé varázsolja az életet! Talán meglepi a ferj a feleségét vagy az asszony az urát a neve mellett álló sorsjegy megvétele által egy főnyeresémmel. A véletlen nagy szerepet játszik az életben és könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencsés véletlen folytán a neve mellett álló számat eltalálta, melyre egy nagy nyeresémet jut.

Adám, Adél	4040	Dezső, Erzsébet	6411	Iván, Jolán	12305	Ottó, Melánia	20441
Adolár, Agnes	6814	Ede, Essler	9868	Jakab, Józsa	20284	Ödön, Narcisza	20989
Adolf, Agota	9007	Elek, Etel	19821	János, Judith	20983	Pál, Neszti	24236
Agoston, Amália	19102	Elemér, Flóra	20580	Jenő, Juliska	24208	Péter, Olga	24277
Aladár, Anna	20445	Emil, Francisk	22032	József, Karolin	24265	Pista, Paula	28876
Albert, Anatólia	21619	Endre, Frida	24252	Kálmán, Katinka	28874	Richard, Pelagie	32715
Altréd, Apollonia	24245	Ernő, Genovéva	24863	Károly, Katalin	29634	Róbert, Petronella	35640
Ákos, Aranka	24285	Ferenc, Gertrud	29639	Kornél, Klára	35318	Rudolf, Piroška	37411
Ambrus, Berta	28881	Frigyes, Gabriella	34938	Kristóf, Klótild	36825	Salamon, Regina	38164
András, Blanka	34352	Fülöp, Gizella	36779	Lajos, Kornélia	38138	Samu, Rózsika	38238
Antal, Borbala	36451	Gábor, Hedvig	38118	László, Krisztina	38226	Sándor, Rozália	41921
Arnold, Boriska	37424	Gáspár, Heléna	38178	Leó, Knuigunda	41919	Simon, Sári	83891
Arpád, Bettli	38169	Gergely, Henriett	41795	Lipót, Laura	64204	Tamás, Sarolta	84769
Arthur, Bella	41794	Géza, Hermína	51398	Lőrinc, Lenke	84738	Tibor, Szeréna	86049
Aurél, Brigitta	41938	Gusztáv, Hilda	84702	Manó, Leónia	86014	Tihamér, Theodora	92773
Attila, Cecília	84309	György, Ibolyka	84780	Martón, Lidia	90870	Tivadar, Teréz	123503
Balázs, Cornelia	84773	Gyula, Iduska	89219	Markus, Lidia	101939	Tóbiás, Terus	123504
Balint, Dóra	86065	Henrik, Ilona	101914	Márton, Lina	123502	Vendel, Veronika	123508
Barnabás, Dorottya	101404	Hermann, Ilma	123501	Mátyás, Ludmilla	123502	Viktor, Veronika	123516
Béla, Cecília	106999	Hugó, Ilka	123506	Miklós, Magdolna	123519	Vilmos, Viktória	123520
Benedek, Eufemia	123505	Ignác, Irén	123546	Miksa, M. Ivin	123514	Vince, Vilma	123518
Bernát, Emma	123509	Ilés, Irma	123510	Mór, Margit	123515	Zoltán, Zsófia	123521
Dániel, Ernesztin	123513	Imre, Izabella	123511	Nándor, Mária	5483	Zsigmond, Zuzsanna	123522
Dávid, Éva	123517	István, Janka	3512	Orbán, Mártha	8826		
Dénes, Evelin	5637	Izidor, Johanna	8602	Oszkár, M. tild	12314		

Legnagyobb nyeresémet esetleg **1.000.000** korona.
továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeresémet 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 2 a 90.000,
2 a 80.000, 2 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 3 a 40.000, 3 a 30.000, 6 a 25.000,
9 a 20.000, 13 a 15.000, 44 a 10.000 és még sok egyéb nyeresémet.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt. — 75 vagy kor. 1.50 1/4 eredeti sorsjegy frt. 1.50 vagy 3 kor.
1/2 » » » 3 — » » 6 — » » 6 — » » 12. »

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti szerencsesorsjegyekre kérünk azonnal de legkésőbb **1. évi május hó 23-ig**

bizalommal hozzánk beküldeni, miután ezen szerencseszámok gyorsan elfognak.

TÖRÖK A. ÉS TSA

— Sürgőnyezim: —
Törökek, Budapest.

BANKHÁZA BUDAPEST.

— Sürgőnyezim: —
Törökek, Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

1583.

Főáruháuk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a.

I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Múzeum-körut 11/a.

Hirdetés.

A **NAGYVÁRADI HITELBANK** részvény-társaság. (Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

Elfogad betéteket.

Legalább 3 hóig elhelyezett összeg után **5%-os kamatot** fizet.

Leszámitol váltókat.

Előleget ad: értékpapírokra, ékszer-
ekre és terményekre.

Jelzálog kölcsönt nyújt: házakra és
földbirtokra.

Az igazgatóság.

Nyaraltatás csakis a szücs szakmához tartozik.

Nyaraltatás!

A nagyérdemű közönséget tisztelettel felkérem, hogy **szőrmeáru**, valamint **téli öltönyöket, szőnyeget**

nyaraltatás

végett csak nálam elhelyezni kegyeskedjék, mert, mint szücsmester nyit üzlettel Nagyváradon egyedül állok.

Amenyiben a n. é. közönség eddigi pártfogásából tapasztaltam, hogy **nyaraltatás** végett engem továbbra is pártfogásban fognak tartani elhatároztam és sikerült egy a fővárosban levő és országghírű szőrme üzletben évekig alkalmazott egyént megnyerni **Ki csupán a nyaraltatásra beadott és szánt tárgyakat fogja kezelni.**

Kivánatra az elhelyezett árukat bármikor előmutatom.

Raktárom, valamint üzletem 20,000 korona erejéig van biztosítva.

A n. é. közönség tömeges pártfogását kérve vagyok

kiváló tisztelettel:

Zimányi András,

szakképzett szücsmester

Nagyvárad, Színház-utca 4. sz.

(Adorján-palota.)

Nyaraltatás csakis a szücs szakmához tartozik.

Kiadó

2 szoba, konyha és mellékhelyiségből álló lakás Nogáll-utca 9 sz. házban. Értekezhetni a

Leszámitoló és Jelzálogbank
részvénytársaság
irodájában.

Végeladás!

Üzletünk feloszlata következtében nagy árukészleteinket **végeladás útján értékesítjük.**

Miután a feloszlataknak a legrövidebb idő alatt kell befejezteni, az összes raktárainkban levő új és finom árukat minden árért,

a beszerzési áron alul is
mentül előbb kiárusítjuk.

A végeladás alá kerülő tárgyak a következők:

Finom legújabb divatu **női ruhakelmék** és **női felöltők**. Divatos szép **delének**, **mosó cretonok**, **zefirek** és **batisztok**. Legjobb **hazai vásznak**, **siffonok**, **asztalneműek**, **női és férfi kész fehéreneműek**, **napernyők**, **burtorkelmék**, **ágyterítők**, **paplanok**, **madrácok** és számos apróbb tárgyak.

Szőnyegekben különösen **praktikus jó minőségek mélyen leszállított árakban.**

Saját érdeke mindenkinek e kedvező alkalmat olcsó bevásárlásra felhasználni.

Tisztelettel

Spitzer Testvérek

divatáruháza, Zöldfa-utca.

Dr. Politzer Jakab

 szanatoriuma és vizgyógyintézete
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 7. sz.
Telefonszám 639.

Bejáró és bennlakó betegeknek egész éven át nyitva.

Vizgyógy módok, villanygyógyászat, szénsavas-, törpefenyő-, ásványfürdők, **forrólégkezelés**, **gőzszekrény**, **pöstyén-izsakúra**, **inhalatiók**, **Vibrációs massage**, **Hizlalo- és soványító-gyógymód.**

Javaltva: Idegesség minden neme, gyomor-, bél-, szív-, tüdő-, légzőszervek betegségeinél. **Izületi-, izom- és idegeszűnál.**

Kitűnő gyógyeredmények. — Állandó orvosi felügyelet. — Olcsó árak. **Penzió** (lakás, ellátás) naponta **5 és 7 korona.**

Prospektussal és felvilágosítással szívesen szolgál **Dr. Politzer Jakab,** az intézet tulajdonosa és vezetője.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség b. tudomására hozni, hogy a

FÉLIX-FÜRDŐT

május hó 13-án, azaz vasárnap

ünnepélyesen megnyitom.

Teljes tisztelettel:

Komzsik Alajos,

Félix fürdő bérője.

A megnyitó ünnepélyen az évadra szerződötve lett **EGRI BALOGH GÁBOR** első zenekara fog közreműködni.

Hirdetések

jutányos áron

felvétetnek

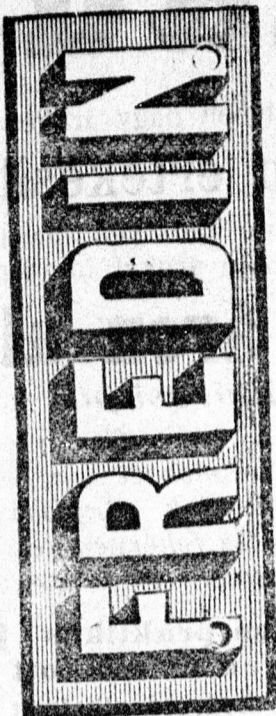
„TISZÁNTUL”

kiadóhivatalában.

Kérjen

csak

Selle & Kary's

Legjobb

tisztítószer

1804. mindenféle sárga és fekete cipőnek

Különösen ajánlható Boxcalfs-, Oscaria-, Chev- Laxnareck- és cipőknek.

BÉCS, XIII.

Uj asztalos műhely!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy **Nagy-Sándor utca 4. szám alatt egy új épület- és butor-asztalos műhelyt** nyitottam, hol minden e szakmába vágó munkákat a legjutányosabb árak mellett a legcsinosabb kivitelben készítek. — Mindennemű asztalos munkák javítását és tisztítását elvállalom. — A n. é. közönség támogatását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Ifj. Kállay Elek

épület- és butor-asztalos
NAGYVÁRAD, NAGY SÁNDOR-UTCZA 4.

Lakatos műhely

áthelyezés

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **lakatos műhelyünket** Nagypiacz téri Ováry-házból a

Szalárdi-u. 9. szám alá

helyeztük, hol minden e szakmába vágó munkát lehető legpontosabban és csinos kivitelben készítünk szolid árak mellett. Rácsokat, sirkerítéseket, vasablakokat, napellenzőket elsőrendű kivitelben. Kötő takaréktűzhelyeket szavatosság mellett és minden e szakmába tartozó legkisebb javításokat gyorsan és pontosan személyesen végzünk.

Szives pártfogásaikat kérve, maradtunk

kiváló tisztelettel

Maár Lajos és Testvére.

Hirdetmény.

A Bihar megyei Takarékpénztárnak 1906. évi április hó 28-án tartott rendkívüli közgyűlése elhatározta, hogy az intézet részvénytőkéjét 1.200.000 koronáról 1000 drb 600 korona névértékű új részvény kibocsájtása által 1.800.000 koronára fel-emeli, mely új kibocsájtású részvények az 1906. évi osztalékban már szintén részeseznek. Ezen újonnan kibocsájtandó részvényeket ezennel felajánljuk régi részvénybirtokosainknak és pedig a következő feltételek mellett:

1. Két régi részvényre egy új részvény vehető át.
2. A kibocsájtási árfolyan 830 koronában állapítatik meg, a melyből 600 korona a részvénytőkére, 200 korona és a felpénzből kibocsájtási költségek levonása után fennmaradó összeg, a tartalékalapok javára fog iratni.

3. Az új kibocsájtású részvények a közgyűlés határozata szerint az 1906. évi osztalékban részesedvén, a megállapított kibocsájtási ár után 1906. évi január hó 1-től 5% kamat a befizetés napjáig szintén megtérítendő az új részvények után.

4. Az elővételi jog 1906. május 1-től május hó 20-ig bezárólag gyakorolható és pedig Nagyváradon az intézet pénztáránál, vagy pedig Budapesten a Pesti magyar kereskedelmi bank értékpapír pénztáránál. 1906. május hó 20-án túl az átvételi jog megszűnik.

A ki átvételi jogával élni kíván tartozik a régi részvényeket, szelvényivek nélkül a fentebb megjelölt helyeken lebélyegzése végett bemutatni és egyidejűleg az első részletfizetést készpénzben teljesíteni, a mi, valamint a későbbi befizetések ideiglenesen nyugtáztatnak. A régi részvények lebélyegzés után azonnal visszaadtnak.

5. A befizetések következőképen teljesítendőek:

230 korona 1906. május 1-től május 20-ig,
300 korona 1906. május 21-től június 10-ig,
300 korona 1906. június 11-től június 30-ig.

és 1906. január 1-től esedékes 5% kamat.

Szabadságban áll azonban a részvényveseknek több részletet, vagy valamennyit egyszerre a kitűzött határidő előtt is befizetni.

Részletfizetések késedelmissége, vagy elmulasztása az alapszabályok 3. §-ának alkalmazását vonja maga után.

A Bihar megyei Takarékpénztár

igazgatósága

Azon részvényes, a ki valamely befizetést a kitűzött határidőn túl teljesíténé, a késedelem idejére 6 százalékos késedelmi kamatot köteles fizetni. Ha azonban a befizetések a kitűzött határidő lejártá után 60 nap alatt sem történének meg, az igazgatóság a kiadott elismervényeket semmivé nyilvánítja, a késedelmes részvényesek pedig az eddig teljesített befizetéseiket elvesztik. Az ekként megsemmisített ideiglenes elismervények helyett az igazgatóság új részvények kibocsájtását rendelheti el és ez esetben az ezzel érvénytelenített befizetések — hozzá-számítva a névértéken felül elért többleteket — a társaság tartalékalapjait illetik. 1611.

Párisi világkiállítás 1900. Grand Prix 1896. milleneumi kiállítás
állami nagy arany érem, Hers Concors

Telefon: 280. sz.

Alapítva: 1854.

Első Magyar Részvény-serfözde

K Ö B Á N Y A.

Főraktár Nagyvárad és Biharvármegye területére saját hazunkban Nagypiacz-tér 3. Salamon Benedek czégnél.

Hordókba és palaczkokba fejte forgalomba hozzuk összes gyártmányainkat, u. m. **ászkok, király, kiviteli és dupla márcziusi, bajor és udvari sör**, melyek nemcsak az ország, de a külföld híres gyártmányait és minőségileg jóval felülmulják. Főraktárunk a palaczk-osztályra különös gondot fordít s azt a legújabb, legtökéletesebb üvegmosó, lefejtő stb. gépekkel felszerelte.

Különösen felhívjuk a szives érdeklődők figyelmét a **legkiválóbb orvosok** által ajánlott

Dupla Góliát Maláta Gyógysörre,

melyet eredeti gyári töltésben aranykeresztes czimkével ellátott különleges palaczkokban hozunk forgalomba. Ezen gyógyszer nemcsak mint a

legjobb étvágyfokozó asztali ital

ajánlatos, hanem úgy kórházak, mint a magánkezelésben a következő esetekben kiváló eredménnyel használtatik és pedig **gyermekágyasok, álmatlanok, üdülők, szoptatónők, idegkimerültség és emésztési zavarokban szenvedőknél, női betegek, vérszegények, rosszul tápláltak, gyengélkedőknél.**

Góliát maláta sör kapható: **Janky utóda Kiss Károlynál, Kádár János, Friedl és Jörös, Maár és Szabó, Lakatos Julia** (Széchenyi tér), **Tisztviselők fogyasztási szövetkezte** (Uri-utca), **Reich Antal, Blaha István, Kern és Petrovics** (Fő-utca).

Kérjünk mindenütt kőbányai Részvény-sört.

Moskovits Farkas és Társa

„Első nagyváradai czipő és csizmagyár“

A székesfővárosi m. kir. államrendőrség szerződéses szállító

370 munkás és alkalmazott. Fiók gyártelep Budapesten. Tanoncz internátus 24 belakó, 18 bejáró tanoncz

Készítünk kizárólag kézimunkával a legfinomabb s legtartósabb kivitelben

férfi, női,
és gyermek-

czipőket, csizmákat

francia angol és
amerikai szabás sze-
rint s ezeket:

eredeti gyári szabott árakon

Nagyvárad, Kossuth-u. 5. számú saját házunkban
(volt rendőrségi épület) kicsinybeni eladási
üzletünkben árusítjuk.

Különleges lábbelik. Katonatisztek. Gazdászok. Vasuti és posta-
tisztek. Csendőrök és pénzügyőrök részére.

Oriási szerencse Gaedickenél!

A most befejezett VI. osztályú húzáson immár negyedizben jutottam azon kellemes
helyzetbe, hogy igen t. vevőimnek a

400.000 koronás nyereményt fizethettem ki.

Egyedül az előbbi sorsjátéknál a következő nyereményeket fizettem ki:

400.000 koronát	19406	számra
60.000	»	3952 »
30.000	»	88837 »
30.000	»	42778 »
20.000	»	88000 »
15.000	»	97214 »
10.000	»	71772 »

Vonatkozással ezen még el nem ért eredményre, ajánlok a XVIII. sorsjáték első osztályá-
hoz, mely május hó 23-án és 25-én lesz

egész	fél	negyed	nyolczad sorsjegyeket
12.—	6.—	3.—	1.50 koronáért.

T. vevőim postabefizető lapot ingyen kapnak, mely által pénzküldemények díjtalanul
utalhatók át.

Miután a kereslet sorsjegyeim iránt az elért rendkívüli eredmény révén előrelátható-
lag igen nagy lesz, ajánlom szükségletének mielőbbi beszerzését. Szaporítsa azok számát, kik el-
mondhatják, Gaedicke szerencséje utján lettek gazdagokká.

Gaedicke A. bankháza Budapest, Kossuth Lajos-u. 11.

Árlejtési hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottságától nyert megbízás folytán f. évi május hó 31-ik napján d. e. 10 órakor a városház bizottsági termében a Váralja városrész Vártér 1—152 házszám alatt fekvő városi villamos telep gép és kazán alapozási s kapcsoló tábla kibővítési munkálatainak vállalatba adása céljából árlejtést fogok tartani.

Az összes munkálatok, melyek csak egy fővállalatnak adatnak ki, 12127 korora 99 fillérbe vannak előirányozva.

A bánatpénz 700 korona.

Ajánlatot szóval vagy írásban lehet tenni s a zárt ajánlatok, melyhez egyszerűs mind a kívánt bánatpénz készpénzben vagy óvadékképes papirokban vagy a városi pénztár által kiállított letéti nyugta csatolandó, alulírott kezeihez 1906 május hó 31-ik napjának délelőtti 10 órájáig lehet beadni, mikor azok felbontatni s elbíráltatni fognak.

Azon körülményt, hogy ajánlattevő a feltételeket terveket helységárjegyzéket, jelen hirdetményt, mely okmányok a városi mérnöki hivatal hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők ismeri, magára nézve kötelezőknek elfogadja a zárt ajánlatba világosan kifejezni köteles.

Ajánlattevőt tett ajánlata azonnal, ellenben Nagyvárad városát csak is az árlejtés eredményét jóváhagyó véghatározat jogerőre emelkedésével kötelezi.

Nagyvárad 1906 május hó 10-én,

Komlóssy József,

jog- és gazd. tanácsnok, mint az árverelő küldöttség elnöke.

Felhívás!

Az 1906. évi április hó 8-án tartott rendkívüli közgyűlésünk 2500 drb 200 korona névértékű új részvény kibocsátása által intézetünk alaptőkéjének *egy millió* koronára lendő fel-emelését határozta el.

Ezen új 2500 drb részvény átvételére a régi részvényesek elővételi joggal bírnak olyformán hogy minden régi részvényre egy új részvény, a megállapított 200 kor. árban részükre fenntartatik.

Az új részvényekre a f. 1906. évi január 1-től a befizetés napjáig járó 5 százalékos kamatok megtérítendőek, ennek ellenében az új részvények az 1906. év nyerevényében a régiekkel egyenlően részesednek.

Az új részvényekért a kibocsátási áron felül az alapszabályszerű 2 kor. kiállítási díj és a törvényes 64 fillér bélyegilleték fizetendő.

Ezen közgyűlési határozat folytán felhívjuk t. részvényeseinket, hogy az új részvényekre elővételi jogukat bezárólag f. évi május hó 15 ig gyakorolni, s ugyanakkor a régi részvényeket az elővételi jog gyakorlására vonatkozó lebélyegzés véget pénztárunknál bemutatni sziveskedjenek.

A befizetések részletekben is teljesíthetők, azonban az elővételi jog gyakorlásánál 10 százalék, azaz részvényenként 20 kor. fizetendő. A részletekben fizető a hátraléokra július 1-től 6 százalék kamatot fizet.

A behzetről ideiglenes igazolványok adatnak melyek a teljes befizetés után névre szóló részvényekre lesznek becsereelve.

Az utolsó részlet befizetésének határideje f. évi november hó 30.

Ezen új részvények befizetésére vonatkozólag érvényben maradnak alapszabályaink 10. §-ának a késedelmes befizetőkre vonatkozó intézkedései.

Nagyvárad, 1906. április 9.

Központi Takarékpénztár r.-társaság Igazgatósága.

Felhívás!

A Leszámitoló és Jelzálogbank részvénytársaság igazgatósága közzéteszi, hogy részvényeseink f. évi május hó 9-én megtartott közgyűlésen hozott határozata értelmében a társaság részvényitőkét 400.000 koronával

1.000.000

koronára felemeli a következő módzatok mellett:

1. Kibocsájtunk 2000 darab új részvényt 200 korona névértékkel.

2. Minden új részvényért a részvényitőkére 200 korona, s a tartaléktőke javára 70 korona összesen 270 korona fizetendő, azonfelül ez összegnek 1906. január 1-től, a befizetés napjáig járó 6 %-os kamata és a részvény kiállítására és bélyege fejében 2 korona 64 fillér.

3. A részvényesek az új részvényre elővételi-joggal bírnak és pedig aképen, hogy 3 darab régi részvény után 2 új részvény jellemezhető.

4. Az új részvények a régiekkel mindenben egyenlők, s már az 1906. év üzleti jövedelmében részesednek.

5. A részvények elővételi jogukat részvényeik bemutatásával a társaság helyiségében a hivatalos órák alatt 1906. évi május 31-ig bezárólag gyakorolhatják, míg a részvényjegyzés zárhatárideje 1906. június 15 napja.

6. A részvényesek értékében a jegyzéskor 70 korona fizetendő, a hátralékos 200 korona és a járulékok legkésőbb 1906. július hó 31. Nagyváradon, 1906. május hó 9-én.

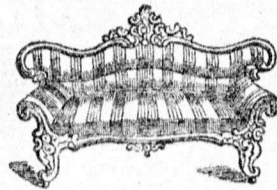
Az igazgatóság.

A butorvásárlók figyelmébe.

Olcso

bútor

gyári árban, kezeség mellett

háló-, ebédlő-, szalon- és úri-szoba berendezések, valamint az egyes butordarabok a

Magyar Műbutorgyár

részvénytársaságnál

Nagyváradon, Fő u. elején.

Ipari és kereskedelmi vezető:

PORJESZ HERMAN.

Teljes lakás-, szálloda- és kávéház-berendezések műipari vállalata, — Kivánatra tervek és költségvetések.

Telefon 421 szám.

Weinstock Fülöp

órák, látszerész és fényképészeti szak-üzletét áthelyezte

Fő-utca 3. szám alá.

Ő cs. és apost. kir. Felségének legfeleső elhatározása folytán

A polgári jótékony célokra szánt

XXXVII-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák birodalomban egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 18.137 nyereményt tartalmaz készpénzben 512.200 korona összegben.

A főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéséért a cs. kir. lottóvédék kezkesedik.

A huzás visszavonhatatlanul 1906. évi június hó 21-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker. Vordere Zollamtsstrasse 7. sz. a továbbá a lottógyűjtődékekben, dohánytőzsdékben, adó-, posta-, távirda és vasuti hivataloknál, váltó üzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottóvédéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya.)

Ajtay Gyula és Társa

női- és férfidivat üzlete,
Nagyvárad, Bémer-tér.

**Ajánlja raktárát a közönség
szives megtekintésére.**

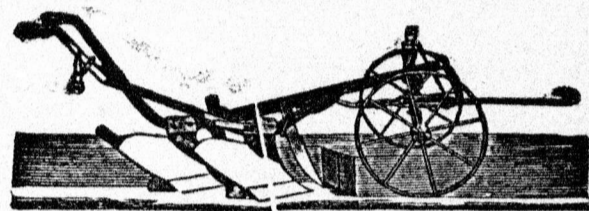
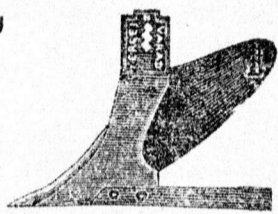
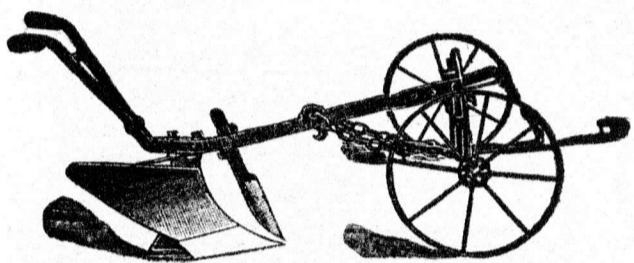
Szabott ár. Telefon 630.

Férfi ingek	2 K 80 fillől 6 Kr.
Női ingek	2 „ 20 „ 18.—
Pamut vásznak 1 vég 23 m.	9. K „ 18.—
Paplanok	3 K 50 „ 20.—
Női harisnyák	— — 50 „ 4.50.
Napernyők fekete és színes	3. — „ 50.—
Mindenféle mosó áruk. Creton. Chiffon. Bélések.	

Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek.

PERGE és ROZSLAY gazdasági gép- és ekegyára

utóda

Gyár: Lukács György-u.

Nagyváradon.

Raktár: Nagyvásár-tér.

Mindennemű talajviszonyoknak megfelelő ekéket és egyéb talaj-
müvelő eszközöket készít a legjobb minőségben.

Megnyitó ünnepély.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy a

Szent László (Püspök)-gyógyfürdőt

vasárnap, 1906. május 13-án (kedvezőtlen idő esetén is)

ünnepélyesen megnyitom.

Az ünnepélyen a cs. és kir. 37-ik ezred zenekara és a hódmező-
vásárhelyi Czutor Béla cigány bandája játszik.

Gyönyörű sétányok, nagy őserdő, szép terraszok és éttermek, kitűnő gyógyhatású
természetes meleg-fürdők, lawn-tennis, tekepálya, Cursalon zongorákkal és biliárdal

a tisztelt közönség rendelkezésére állanak.

A megnyitás táncmulatsággal lesz egybekötve.

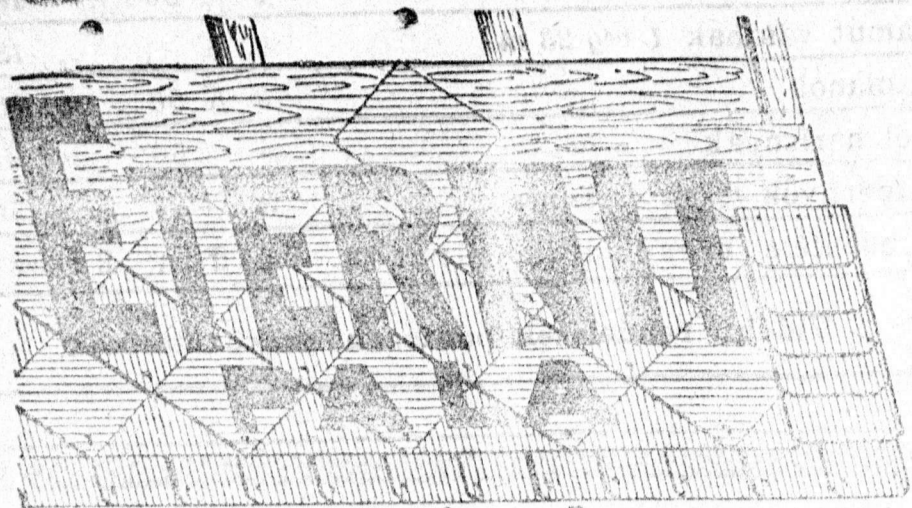
Kitűnő italokról, jó ételekről, pontos és lekiismeretes kiszolgálásról a nagy-
érdemű közönséget biztosítom.

Mély tisztelettel

Kernáts János,

fürdőbérő.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK HATSCHÉK LAJOS
 BUDAPEST-VI. ANDRÁSSY-ÚT 33

Legfinomabb a maga nemében
 a „CERES“ ÉTELZSIR.
 (Kókuszdiókból.)

Tészta-, peccsenye-sütéshez és főzéshez
 a legjobb.

SCHICHT GYÖRGY
 „CERES“
 tápszerművek osztálya
 Aussig E/m.

Debreczeni medico-mechanikai
ZANDER-gyógyintézet.

Tulajdonos: dr SZÁSZ ADOLF orvos
 Piacz-u. 59. (Steinfeld-ház.) Telefon: 389.

Mechanikai (Zander) gyógykezelés.
 Fejlesztő gymnastica gyermekeknek.

Tulhevített száraz levegő fürdő.

Orvosi massage. Villamosítás.

Gyógyjavallatok : csúszos, kövényes izom és izületi bajok

Bénulások, Neurasthénia. Hysteria. Táplálkozási és mozgási zavarok. Idült gyomor- és bélbajok. Szívelhájásodás. Ideges szívdobogás.

Az intézet nyitva: d. e. 9—1-g d. u. 3—6 ig
 Nőknek: d. e. 11—12-g d. u. 5—6-ig.

Tisztviselőknék árkedvezmény.

Hatósági szegénységi bizonyítvány alapján
 5 ingyen hely. 1587

Tavaszi és nyári idény 1906. évre.

VALÓDI BRÜNNI SZÖVETEK

Egy szelvény ára 3.10 mtr. { K 7—, 8—, 10— jó }
 hosszú, teljes férfiol- { K 12—, 14— jobb }
 tönnyre elegendő (kabát, K 16—, 18— finom }
 nadrág és mellény) csak { K 21— legfinomabb }
 Valódi gyapjából.

Egy szelvény fekete szalon öltönyre K 20—, valamint felöltő szövetek, turista-loden, selyem-kamgarn stb. gyári árban az elismert szolid posztógyári raktár által

SIEGEL-IMHOF, BRÜNN.

Minták ingyen és bérmentve. Mintaszerinti szállításért felelősséget vállalok. A magánvevőre óriási előnyök hárulnak, hogy szöveteket fenti czégnél közvetlen nyári piacon rendelheti. 1599.

A 4 00 -os magyar koronajáradék
 1906 június hó 1-én esedékes

szelvényeit

már május hó 20-ától

költségmentesen beváltjuk.
 BIHARMEGYEI KERESKEDELMI-, IPAR-,
 ÉS TERMÉNYHITELBANK
 NAGYVÁRAD, TELEKY-U. 3.
 Telefonszám: 46.

Pesti Hazai Első Takarékpénztári sorsjegyeket napi árfolyamon

elad és azokra darabonként 125 K. előleget jutányosan nyújt a
 BIHARMEGYEI KERESKEDELMI-, IPAR- és TERMÉNYHITELBANK
 Nagyvárad, Teleky-utcza 3. szám. Telefon: 46. szám.

AMERIKAI ÁRUHÁZ

kézmű és női divatáruraktár Nagyvárad, Olaszi, Fő-u. Bazár épület.

A költözködéshez szükséges:

Egész szőnyegek, továbbá tapasztricie és spárpa, futószőnyegek, gyapju és csipkefüggönyök, garnitourák, madráczok és paplanok legnagyobb

választékban kaphatók.

Az árak pedig utólérhetetlen olcsók.

